

Reformace

Září 2017

Ročník 6, číslo 58

POTOM

Jestli jsou jeho temné noci tak jasné jako dny světa, jaké budou potom jeho dny? Je-li dokonce jeho hvězda nádhernější než slunce, jaké musí být potom jeho sluneční světlo? Pokud může chválit Pána v ohni, jak ho potom bude vyvyšovat před věčným trůnem! Je-li pro něj nynější zlo dobrodiním, jaká bude potom Boží přetéající dobrota? Ach, požehnané „potom“! Kdo by nebyl křesťanem? Kdo by nyní nechtěl nést kříž kvůli koruně, která přijde později? Ale zde je práce pro trpělivost, protože ono „potom“ není pro dnešek, triumf není pro přítomnost, ale pro „potom“. Počkej, duše, ať je vytrvalost „dovršena skutkem, abyste byli dokonalí“ (Jk 1,4).

Charles H. Spurgeon (1834-1892)

OBSAH

Král odpovídá na nesnadné otázky (24,3-31).....	3
Zavržení Krista	13
Prostředky křesťanské zralosti (Tt 2,2-3).....	21
Soud nebo spasení (Žd 9,23-28).....	24
Dlouhá chapadla hříchu (Gn 19,23-38).....	36
Boží svrchovanost a lidská vůle	51

KRÁL ODPOVÍDÁ NA NESNADNÉ OTÁZKY (24,3-31)

Charles H. Spurgeon

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

- 3: „Když seděl na Olivové hoře a byli sami, přistoupili k němu učedníci a řekli: ‚Pověz nám, kdy to nastane a jaké bude znamení tvého příchodu a skonání věku!‘“

Malý průvod pokračoval a vystupoval na horu Olivetskou, až Ježíš našel místo odpočinutí, odkud bylo vidět chrám (Mk 13,3). Tam se posadil a učedníci přistoupili k němu a řekli: „Pověz nám, kdy to nastane a jaké bude znamení tvého příchodu a skonání věků?“ Tyto otázky si lidé kladli od dnů našeho Spasitele až dodnes. Jsou zde dvě, nejvýš tři otázky. Učedníci se nejprve ptali na dobu zkázy chrámu, potom na znamení Kristova příchodu a na skonání věků. Odpovědi Ježíšovy obsahují mnoho tajemného, čemu bychom mohli jediné tehdy plně porozumět, kdyby se to předpověděné již skutečně stalo. Řekl svým učedníkům o některých věcech, které se vztahovaly na obležení Jeruzaléma, o jiných, které se týkaly jeho druhého příchodu a pak o těch, které budou předcházet „konci věků“. Když máme jasnější světlo, snad postřehneme, že všechno předpověděné Spasitelem v tomto památném okamžiku má jakési spojení s každou z těch tří velikých událostí.

- 4-6: „Ježíš jim odpověděl: ‚Mějte se na pozoru, aby vás někdo nesvedl. Neboť mnozí přijdou v mém jménu a budou říkat ‚já jsem Mesiáš‘ a svedou mnohé. Budete slyšet válečný ryk a zvěsti o válkách; hleďte, abyste se nelekali. Musí to být, ale to ještě nebude konec.‘“

Ježíš byl vždy praktický. Nejdůležitější věcí nebylo pro jeho učedníky vědět, kdy se „věci stanou“, nýbrž to, aby byli zachováni od zvláštního zla doby. Proto jim Ježíš odpověděl: „Mějte se na pozoru, aby vás někdo nesvedl. Neboť mnozí přijdou a budou říkat ‚já jsem Mesiáš‘ a svedou mnohé.“ Měli dbát na to, aby je někdo z těch lžimesiášů nesvedl tak, jako mnohé jiné svedou. Velký počet podvodníků přišel před zničením Jeruzaléma a vydávali se za vyvoleného Božího. Každá stránka dějin obsahuje jména takových podvodníků. I v našich dnech jsme viděli některé přicházet ve jménu Krista, kteří prohlašovali sebe za spasitele. Takoví lidé svedli mnohé. Ale ti, kteří se drží napomenutí svého Pána, nedají se jimi oklamat.

Slovo našeho Spasitele: „Budete slyšet válečný ryk a zvěsti o válkách“, může být řečeno skoro pro každé období světových dějin. Málokdy žil svět delší dobu v míru. Téměř stále je slyšet válečný ryk a zvěsti o válkách. Bylo mnoho takových období po zboření Jeruzaléma také jinde. Ještě jich bude mnoho, než přijde to slavné období, kdy „národy nepozdvihnou více meče proti národu a nebudou se učit více bojům“.

„Hleďte, abyste se nelekali“, to je varovná zvěst pro učedníky Kristovy ve všech dobách. „Musí to být“, proto nebuďte překvapeni a nepropadejte panice. „Ale to ještě není konec.“ Zboření Jeruzaléma byl začátek konce, veliké znamení a předtucha všeho, co se stane, než Kristus zase přijde. To bude určitá část konce, ale ne úplný konec. „Ale to ještě není konec.“

- *7-8: „Povstane národ proti národu a království proti království, bude hlad a zemětřesení na mnoha místech. Ale to vše bude teprve začátek bolesti.“*

Někdo by mýšlel, že je dost „běd“, když je hlad, mor a zemětřesení na různých místech, ale náš Pán řekl, že „všechno to“ je teprve „začátek

bolestí“, první porodní bolesti a předzvěsti jeho příchodu buď do Jeruzaléma, nebo do celého světa. Když jsou hlad, mor a zemětřesení teprve „začátky bolesti“, čeho se pak dožijeme, než přijde konec? Toto proroctví chce být pro učedníky Kristovy varováním před tím, co je očekává a odvrátit je od světských věcí. Od světa mohou očekávat mnohá utrpení.

- 9: *„Tehdy vás budou vydávat v soužení i na smrt a všechny národy vás budou nenávidět pro mé jméno.“*

Náš Pán předpověděl nejen všeobecnou bídu a útrapy, které přijdou na Židy a ostatní svět, nýbrž také zvláštní pronásledování, která postihnou jeho vyvolené následovníky. „Tehdy vás budou vydávat v soužení i na smrt a všechny národy vás budou nenávidět pro mé jméno.“ Nový Zákon podává hojné důkazy o splnění těch slov. Jen ve dnech ap. Pavla „se všude mluvilo proti té sektě“. Což vůbec některá země zůstala nepotřísněna krví mučedníků? Kdekoliv bylo kázáno Kristovo evangelium, lidé se zbraněmi vystupovali proti zvěstovatelům milosrdenství a vydávali je v soužení i na smrt, jak jen mohli.

- 10: *„A tehdy mnozí odpadnou a navzájem se budou zrazovat a jedni druhé nenávidět.“*

To bude hořké soužení pro následovníky Kristovy. Museli to stále snášet. Pronásledování odhalí zrádce uvnitř církve právě tak, jako nepřátele zvenčí. Mezi vyvolenými se najdou i nástupci Jidášovi, kteří budou ochotni zradit učedníky, jako i Jidáš zradil svého Pána. Tak budou někteří nešlechetníci zrazovat vlastní příbuzné věřící v Krista. A to je ze všeho nejsmutnější. I to museli mnozí snášet pro Krista.

- 11-12: *„Povstanou lživí proroci a mnohé svedou, a protože se rozmůže nepravost, vychladne láska mnohých.“*

To, co nevykonají pronásledovatelé mimo církev a zrádové uvnitř, to bude ohroženo falešnými učiteli. Povstanou lživí proroci a svedou mnohé. Oni povstávali ve všech dobách. V naší moderní době povstávají jich celé mraky, až je vzduch jimi přeplněn, jako oblakem žravých kobylek. Jsou to lidé, kteří přinášejí nová učení a domnívají se, že náboženství Ježíše Krista je něco, co mohou jakýmkoliv způsobem přeformovat a přizpůsobit podle svého. Běda, když takoví učitelé mají nějaké učedníky! Ještě smutnější je, že jsou schopni „mnohé“ svést. A když se tak stává, vzpomeňme si, že Král řekl, že se tak stane.

Proč se divíme, že „vychladne láska mnohých, když se rozmůže nepravost“? Když kazatelé podvádějí národ a podávají jiné „evangelium“, než je evangelium Kristovo? Je to div, že vůbec zůstala láska a horlivost v těch, kteří prošli tak mrazivým a vražedným obdobím, jaké bylo způsobeno modernistickými kazateli destruktivního kriticizmu. Zajisté po pravdě se mu říká „destruktivní“, neboť ničí všechno, co by mělo být zachováno a co je cenné.

- 13: *„Ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen.“*

Znovu náš Pán připomíná svým učedníkům osobní zodpovědnost každého v takové době soužení a zkoušek, kterými musí projít. Chtěl, aby každý pamatoval, že není vítězem ten člověk, který začíná běžet, nýbrž ten, který doběhne do cíle a získá cenu. „Kdo vytrvá až do konce, bude spasen.“ Kdyby toto učení nemělo oporu v Bohu, mělo by malý význam pro chudé, zkoušené a ztrápené ve svatém zápasu s takovým světem, jako je tento. Kdo z nás by vytrval v běhu na závodní dráze víry, kdyby nás Bůh nezachoval od pádu a nedal nám milost setrvat v běhu do konce? Avšak požehnané budiž jeho jméno: „Cesta spravedlivého je jako jasné světlo.“ „Ten, který ve vás začal dobré dílo, dovede je až do dne Ježíše Krista.“

- 14: *„A toto evangelium o království bude kázáno po celém světě na svědectví všem národům, a teprve potom přijde konec.“*

Svět je pro Církev jako lešení pro budovu. Když je Církev postavena, lešení se odstraní. Svět musí zůstat tak dlouho, dokud poslední vyvolený nebude spasen. „Potom přijde konec.“ Dříve než byl zbořen Jeruzalém, „toto evangelium o království“ muselo být „kázáno celému světu“, do posledních dosud známých končin země. Avšak má být zvěstováno „po celém světě na svědectví všem národům“ před zakončením všech věcí. A teprve „potom přijde konec“. Tehdy Král zasedne na trůn své slávy a rozhodne se věčně určení celého lidstva.

- 15-18: *„Když pak uvidíte ‚znesvěcující ohavnost‘, o níž je řeč u proroka Daniele, jak stojí na místě svatém – kdo čteš, rozuměj – tehdy ti, kdo jsou v Judsku, ať uprchnou do hor; kdo je na střeše, ať nesestupuje, aby si něco vzal z domu; a kdo je na poli, ať se nevrací, aby si vzal plášť.“*

Tato část Spasitelových slov ukazuje jediné na zboření Jeruzaléma. Jakmile Kristovi učedníci viděli „znesvěcující ohavnost“, totiž římské korouhve s jejich pohanskými odznaky, „stát na svatém místě“, věděli, že doba jejich útěku nastala a „uprchli do hor“. Křesťané v Jeruzalémě a v okolních vesnicích „v Judeji“ použili pro sebe první příležitost a vyhnuli se římské branné moci a prchali do horských měst Pelly v Pereji, kde zůstali zachováni, zatímco Židy postihlo úplné zničení. Nebylo času čekat, až celé hříšné město bude úplně obleženo. Člověk „na střeše“ nemohl „sestoupit, aby si něco vzal z domu“. A člověk „na poli“ se nemohl „vrátit, aby si vzal plášť“. Museli uprchnout do hor v největším spěchu, když viděli „Jeruzalém obležený vojskem“ (Lk 21,20).

- 19-21: *„Běda těhotným a kojícím v oněch dnech! Modlete se, abyste se nemuseli dát na útěk v zimě nebo v sobotu. Neboť tehdy nastane*

hrozné soužení, jaké nebylo od počátku světa až do nynějška a nikdy již nebude.“

Musela to být zvláštní strašná doba pro ženy, které musely utíkat ze svých domovů, právě když potřebovaly nejvíc klidu. Jak jemně na ně pamatoval jejich milosrdný Spasitel a cítil s trpícími v jejich těžké hodině. „Útěk v zimě nebo v sobotu“ byl provázen zvláštními těžkostmi. Proto byli učedníci pobízeni „modlit se“, aby byla zvolena jiná doba. Pán znal lépe, kdy jim bude možné uniknout, ale nabádal je k modlitbě, aby jejich útěk nebyl v zimě ani v sobotu. Moudří lidé dnešní doby by řekli, že modlitba nemá účinku v takových okolnostech. Ale náš Veliký Učitel a Vzor svého modlícího se lidu to věděl lépe. Takové období je pravou chvílí pro zvláštní přímluvné modlitby.

Důvod pro všechna ta napomenutí stanovil Spasitel slovy: „Neboť tehdy nastane hrozné soužení, jaké nebylo od počátku světa až do nynějška a nikdy již nebude.“ Čti si zprávy napsané od Josefa Flavia o zničení Jeruzaléma a uvidíš, jak věrně se slova našeho Pána splnila. Židé bezbožně volali před ukřižováním Krista: „Jeho krev na nás a na naše děti.“ Nikdy nesvolával žádný jiný národ tak strašnou kletbu na sebe. Na žádný jiný národ nikdy nepadlo takové odsouzení. Čteme, že se nenašlo dost dřeva pro ukřižování Židů. Tisíce z lidu zabíjely jeden druhého ve své zuřivosti a bojovali uvnitř města. Mnozí byli prodáni do otroctví a stali se zbožím na trhu a neměli cenu. Čteme o strašném krveprolití, když Římané nakonec otevřeli odsouzené město a odvíjel se hrůzostrašný děj, který předpověděl Spasitel skoro o čtyřicet let dříve, než se strašná událost do všech podrobností uskutečnila.

- 22: *„A kdyby nebyly ty dny zkráceny, nebyl by spasen žádný člověk; ale kvůli vyvoleným budou ty dny zkráceny.“*

To byla slova Krále-Proroka, pravdivá a neodvolatelná. Ježíš mluvil o tom, „co bude“, nejen jako Vidoucí, který má možnost předvídat budoucnost, nýbrž jako svrchovaný Pořadatel všeho dění. Věděl, jak hrozné bídy přijdou na bezbožný národ, že „kdyby nebyly ty dny zkráceny, nebyl by spasen žádný člověk“. Kdyby hrůzy obléhání trvaly déle, celý národ židovský by byl zničen. Král měl moc zkrátit ty zlé dny a vysvětlil svůj důvod, proč tak učiní: „Kvůli vyvoleným budou ty dny zkráceny.“ Ti, kteří byli nenáviděni a pronásledováni od svých vlastních spoluobčanů, stali se jim prostředníky, aby nebyli docela zničeni. To se často stává až podnes. Pro své vyvolené Pán zadržel mnohé soudy a zachoval mnohé. Bezbožní dluží věřícím více, než vědí, nebo chtějí vědět.

- *23-26: „Tehdy, řekne-li vám někdo: ‚Hle, tu je Mesiáš nebo tam‘, nevěřte! Neboť vyvstanou lžimesiášové a lžiproroci a budou předvádět veliká znamení a zázraky, že by svedli i vyvolené, kdyby to bylo možné. Hle, řekl jsem vám to předem. Když vám řeknou: ‚Hle, je na poušti‘, nevycházejte! ‚Hle, v tajných úkrytech‘, nevěřte tomu!“*

Je velice důležité, aby naše víra v Krista byla tak silná, že by nám zabránila mít cokoli společného s podvodníky. Je nutné nevěřit kdečemu. Ti, kteří věří trošku, nakonec nevěří ničemu. Když jste vycvičeni ve víře v to jisté a nezlomné, „lžikristové a lžiproroci“ nebudou moci z vás udělat lehkověrné hlupáky. Moderní učitelé bludu mají v tom více úspěchu než jejich židovští kolegové, neboť se skutečně pokoušejí, „aby svedli vyvolené, kdyby to bylo možné“, i když nemohou „předvádět veliká znamení a zázraky“. Nejsmutnější znamení doby, ve které žijeme, je lehkost, s kterou jsou „vyvolení“ sváděni uhlazeně mluvícími „lžikristy a lžiproroky“, kteří jsou kolem i uprostřed nás. Proto náš Spasitel výslovně varoval své následovníky: „Hle, řekl jsem vám to předem.“ Předem varovaný je předem

ozbrojený. Pamatujme na to i my. Nezapomeňme na varování Spasitelovo a uplatňujme je, kdykoliv se setkáme s moderním smýšlením, které odmítá inspirované Boží Slovo.

- 27: *„Neboť jako blesk ozáří oblohu od východu až na západ, takový bude příchod Syna člověka.“*

Až přijde, budeme vědět, kdo je a proč přišel. Již dále nebudou tajemství a skryté věci. „Takový bude příchod Syna člověka.“ Nebude třeba se ptát. Každý bude vědět, oč jde, až se skutečně dostaví. „Každé oko ho uvidí!“ Kristův příchod bude nenadálý, poplašný, dokonale viditelný a děsivý pro nevěřící: „Jako blesk ozáří oblohu od východu až na západ.“ Jeho první příchod k soudu a zničení Jeruzaléma znamenal násilí, které dříve nebylo na zemi. Jeho druhý příchod bude ještě hroznější.

- 28: *„Kde je mrtvola, slétnou se i supi.“*

Judaismus se stal mrtvolou zkaženou a porušenou. Byl hotovou kořistí pro supy, zdechlinou pro Řím. Časem přijde den, kdy bude mrtvá církev v mrtvém světě a „andělé“ Božího soudu „se slétnou“, aby roztrhali na kusy ty, kdo nebyli vykoupeni. Draví ptáci se shromažďují, kdekoliv jsou mrtvoly a soud Kristův se vždy vyplní tam, kde je politické nebo církevní zřízení nesnesitelně zkažené.

- 29-30: *„Hned po soužení těch dnů se zatmí slunce, měsíc ztratí svou zář, hvězdy budou padat z nebe a mocnosti nebeské se zachvějí. Tehdy se ukáže znamení Syna člověka na nebi; a tu budou lomit rukama všechny čeledi země a uvidí Syna člověka přicházet na oblacích nebeských s velkou mocí a slávou.“*

Náš Pán zde úmyslně spojuje proroctví o zničení Jeruzaléma s předpovědí o svém druhém příchodu tak, aby nic nebylo v jeho slovech, co by uspokojovalo marnivou zvědavost, nýbrž aby jeho učedníci bděle

očekávali jeho zjevení. Těchto citovaných veršů musíme použít pro příchod Krále v poslední veliký Den. Jejich splnění mohlo být jen částečné splněno v době „soužení“, které přišlo na jeho provinilé město. Mluvu Spasitele můžeme považovat za obraznou, pokud ukazuje na „znamení na nebesích“ a „soužení na zemi“ ve spojení s tím strašným soudem nad Jeruzalémem; ale berme zde Kristova slova jako proroctví o posledním zjevení „Syna Božího a jeho příchodu na oblacích nebeských s velkou mocí a slávou“. Tehdy již nebude třeba „slunce, měsíce a hvězd“. Když On, který je světlejší než slunce, bude svítit dál v plné slávě svého Otce a svých svátých andělů. Kristův příchod bude zdrojem nevýmluvné radosti pro jeho přátele, ale přinese nesmírný zármutek pro jeho nepřátele: „Tu budou lomit rukama všechny čeledi země.“ Když Ježíš přijde, nalezne národy stále nespasené a hrůza bude jejich věčným podílem.

- *31: „On vyšle své anděly s mohutným zvukem polnice a ti shromáždí jeho vyvolené od čtyř úhlů světa, od jedněch konců nebe ke druhým.“*

První starost našeho Pána, až přijde zase, bude shromáždění „jeho vyvolených“. On odešel, aby jim připravil místo. A když je místo hotové připravené a čas jejich oslavení přišel, „On vyšle své anděly s mohutným zvukem polnice a ti shromáždí jeho vyvolené od čtyř stran světa, od jedněch konců nebe ke druhým.“

Jaký je rozdíl mezi shromážděním supovitých orlů trhajících hnijící mrtvolu a shromážděním Kristových vyvolených, kteří povstanou na mohutný zvuk polnice svatých andělů! Kéž by každý čtenář těchto řádků byl v té lepší společnosti! Vzhlížejte kupředu s radostí k době Králova návratu!

ZAVRŽENÍ KRISTA

Arthur W. Pink

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

- „Opovržený a lidmi zavržený“ (Izajáš 53,3 ČSP)

je první částí předpovědí o Mesiáši. Bůh značně předem oznámil, jaké zacházení se dostane Jeho Synu, až na sebe vezme lidské tělo. Izajášovo proroctví měli Židé v rukou již 700 let před narozením Ježíše v Betlémě. Je to však tak přesný popis toho, co Ho potkalo, že to zrovna tak mohl napsat jeden z apoštolů. Zde máme jeden z nevyvratitelných důkazů inspirovanosti Písem shůry, neboť jen Ten, kdo od začátku věděl, jaký bude konec, mohl tyto dějiny zapsat v předstihu.

Možná se předpokládalo, že příchod Pána slávy na zem se setká s hřejivým uvítáním a uctivým přijetím. Tím více v očekávání Jeho zjevení v lidské podobě a Jeho dobrých činů. Protože nepřišel soudit, ale zachránit, protože Jeho poslání bylo o milosrdenství a milosti, protože sloužil potřebným a uzdravoval nemocné, nepřijmou Ho snad lidé rádi? Mnozí by si to přirozeně mysleli, avšak přehlížejí skutečnost, že Pán Ježíš je tím „Svatým“. Jen ti, kdo mají ve svých srdcích princip svatosti, mohou ocenit nevýslovnou Čistotu. Takový právě zmíněný předpoklad pomijí závažnou skutečnost lidské zkaženosti - srdce padlého člověka je „zhoubné“ (Jr 17,9 Pavlík). Jak může Svatý připadat přitažlivý těm, kdo jsou plní hříchu!

Nic tak jasně nedokazuje stav lidského srdce a nic tak závažně neprozrazuje jeho zkaženost jako jeho přístup ke Kristu. Proti člověku je toho zaznamenáno ve Starém zákoně mnoho (viz Ž 14,1-4). Avšak jakkoliv

temný je obraz padlé lidské přirozenosti, bledne do bezvýznamnosti před tím, co před nás staví Nový zákon. „Myšlení těla je totiž v nepřátelství vůči Bohu“ (Ř 8,7 ČSP). Nikdy to nebylo tak hrůzostrašně zjevné, jako když se objevil v těle.

- *„Kdybych byl nepřišel a nemluvil k nim, byli by bez hříchu. Nyní však nemají výmluvu pro svůj hřích.“ (J 15,22).*

Příchod Krista plně odkryl člověka a jako dosud nic jiného vyvádí na světlo zhoubnost jeho srdce. Pojdme se zamyslet nad třemi otázkami: Kdo byl (a stále je) Ten „opovržený a lidmi zavržený“? Proč je tak krutě přehlížen? Jakým způsobem je pohrdán?

Kdo zde byl tak nevítán? Zaprvé, Ten, kdo u lidí prosazoval naprostou Boží svrchovanost. Jen málo věcí je tak odporných pyšnému lidskému srdci jako pravda, že Bůh činí to, co se Mu líbí, aniž by to probíral se stvořením. Že rozdává svou přízeň zcela podle své královské vůle. Padlý člověk si na Něm nemůže nic nárokovat, postrádá zásluhy a nemůže udělat nic, aby si získal Boží uznání. Padlý člověk je duchovní žebrák zcela závislý na laskavosti shůry. Při rozdávání svých milostí se Bůh neřídí ničím jiným než tím, co se Jemu líbí.

- *„...nemohu si se svým majetkem udělat, co chci?“ (Mt 20,15)*

Tak zní Jeho nevyvratitelná námitka. Avšak jak kontext ukazuje, člověk proti tomu strašlivě reptá.

Pán Ježíše přišel, aby oslavil svého Otce, proto Ho nalézáme, jak zachovává Jeho korunní práva a zdůrazňuje Jeho svrchovanost.

Ve svém prvním kázání v synagoze v Kafarnaum poukázal na to, že v Izraeli byla za Elijášových dnů spousta vdov. Ale když v zemi panoval veliký hladomor, prorok nebyl poslán k žádné jiné, jen k té v Sareptě. A i

když bylo v Izraeli v Elíšově době mnoho malomocných, nikdo z nich nebyl uzdraven, až na ojedinělou milost prokázanou Syřanu Námanovi. Následovalo toto:

- *„Když to slyšeli, byli všichni v synagóze naplněni hněvem. Vstali, vyhnali ho z města a vedli ho až na sráz hory, na níž bylo jejich město vystavěno, aby ho svrhli dolů.“ (Lk 4,28-29)*

Protože prosazoval pravdu o absolutní Boží svrchovanosti, proto byl Kristus „opovržený a lidmi zavržený.“

Kdo zde byl tak nevíтанý?

Za druhé, Ten, kdo potvrzoval Boží zákon. V něm se odráží autorita Boha a od stvoření se vyžaduje úplná poddanost - tak Kristus vznášel požadavky Božího zákona na člověka.

- *„Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky; nepřišel jsem zrušit, nýbrž naplnit.“ (Mt 5,17)*
- *„Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy ve všem jednejte s nimi; v tom je celý Zákon i Proroci.“ (Mt 7,12).*

Ale padlí lidé nesnášejí omezování a chtějí být sami sobě zákonem. Jejich jazyk ohledně Boha a Jeho Krista říká:

- *„Zpřetrháme jejich pouta, jejich provazy pryč odhodíme.“ (Ž 2,3).*

Protože Pán Ježíš prosazoval požadavky Desatera, proto byl „opovržený a lidmi zavržený.“ Jeho rozmluva se Židy to dokazuje:

- *„Nedal vám Mojžíš zákon? A nikdo z vás zákon neplní. Proč mě chcete zabít?“ (J 7,19).*

Jaká byla jejich odpověď?

- *„Zástup odpověděl: „Jsi posedlý?“...“ (v. 20)*

Kdo zde byl tak nevítaný?

Za třetí, Ten, kdo odsoudil lidskou tradici v náboženské oblasti. I navzdory pádu je člověk ve své podstatě náboženským tvorem. Boží obraz, podle kterého byl původně stvořen, nebyl zcela zničen. Celý svět, černí i bílí, rudí i žlutí, uctívá bohy podle svých vlastních návrhů. Existuje málo věcí, na které jsou citlivější než na své náboženské pověry. Kdo odsuzuje nebo dokonce kritizuje uctíváče jakékoliv podoby nebo řádu bohoslužby, upadne do veliké nelibosti. Kristus na sebe strhl nenávisť izraelských vůdců kritikou jejich výmyslů. Obvinil je z toho, že:

- *„rušíte Boží slovo svou tradicí...“ (Mk 7,13).*

Když vyčistil chrám, velekněží a zákoníci se rozhněvali. (Mt 21,15).

Kdo zde byl tak nevídaný?

Za čtvrté, Ten, kdo zavrhoval prázdné vyznání. Nic tak nerozlítlo Židy jako Kristovo odhalení a odsouzení jejich marnivých samolibostí. Byl vševědoucí, a tak nebylo možné se Mu vnutit. Coby neměně spravedlivý nemohl být oklamán, jakožto absolutně svatý musí trvat na upřímnosti a realitě. Když prohlásili: „Náš otec je Abraham.“, odpověděl: „Kdybyste byli děti Abrahamovy, jednali byste jako on.“ Když dodali: „máme jednoho Otce, Boha.“, odpověděl: „Kdyby Bůh byl váš Otec, milovali byste mě... Váš otec je ďábel a vy chcete dělat, co on žádá.“ To je tak rozzuřilo, že vykřikli:

- *„Neřekli jsme správně, že jsi Samařan a jsi posedlý zlým duchem?“ (J 8,48).*

Při jiné příležitosti se Ho Židé zeptali:

- *„Jak dlouho nás chceš držet v nejistotě? Jsi-li Mesiáš, řekni nám to otevřeně!“ (J 10,24)*

Jejich pokrytectví jednou odkryl těmito slovy:

- „*„Řekl jsem vám to, a nevěříte... Ale vy nevěříte, protože nejste z mých ovčí. Moje ovce slyší můj hlas, já je znám, jdou za mnou“ (J 10,25-27).*

Byli tak rozzlobení, že „se chopili kamenů, aby ho ukamenovali.“ Lidé nestrpí Někoho, kdo proniká jejich náboženskými převleky, odkrývá jejich přetvářky a odsuzuje jejich solidní, avšak prázdné vyznání. Dnes je to stejné.

Kdo zde byl tak nevíтанý?

Za páté, Ten, kdo odhalil a odsoudil hřích. To vysvětluje, proč zde Kristus nebyl žádaný. Byl neustálým trnem v jejich oku. Jeho svatost odsuzovala jejich nesvatost. Lidé si přejí jít svou vlastní cestou, potěšovat sami sebe, uspokojovat své žádosti. Chtějí se cítit pohodlně ve své proradnosti, proto tak odporují tomu, co zkoumá jejich srdce, proniká do jejich svědomí, napomíná jejich zlo. Kristus byl naprosto nekompromisní. Nezamhouřil by oko před špatným jednáním, ale bez okolků by ho odsoudil, ať by ho objevil u kohokoliv. Nebojácně tvrdil: „Přišel jsem na tento svět k soudu...“, to znamená odhalit utajené charaktery lidí, dokázat, že jsou v duchovních věcech slepí, ukázat, že milují tmu více než světlo. Jeho Osoba a kázání vyzkoušely všechno a každého, s kým se dostal do kontaktu.

Proč byl (a je) Kristus „opovržený a lidmi zavržený“?

Zaprvé, protože vyžadoval vnitřní čistotu. Zde je největší rozdíl mezi všemi lidskými náboženstvími a Bohem: ta první se zabývají vnějším konáním, ten druhý zdrojem všeho jednání.

- „*... člověk se dívá na to, co má před očima, ale Hospodin se dívá na srdce.“ (1S 16,7 ČSP).*

Svým výkladem a prosazováním této pravdy si Kristus u vůdců nezískal oblibu.

- *„Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Očišťujete číše a talíře zvenčí, ale uvnitř jsou plné hrabivosti a chtivosti. Slepý farizeji, vyčist' především vnitřek číše, a bude čistý i vnějšek. Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Podobáte se obíleným hrobům, které zvenčí vypadají pěkně, ale uvnitř jsou plné lidských kostí a všelijaké nečistoty. Tak i vy se navenek zdáte lidem spravedliví, ale uvnitř jste samé pokrytectví a nepravost.“ (Mt 23,25-28)*

Proč byl Kristus „opovržený a lidmi zavržený“?

Za druhé, protože vyžadoval pokání. „Čiňte pokání a věřte evangeliu.“ (Mk 1,15), takové byly Jeho nároky. To pořadí je neměnné, neboť je nemožné věřit evangeliu, dokud se srdce nekaje. Pokání se staví na Boží stranu proti nám. Je nesmlouvavým soudem nad námi samotnými pro naši panovačnou vzpouru. Je ustáváním v lásce k hříchu, jeho tolerování a výmluv, proč ho pácháme. Je truchlením před Bohem nad našimi přestoupeními Jeho svatého Zákona. Proto Ježíš učil:

- *„... nebudete-li činit pokání, všichni podobně zahynete.“ (Lk 13,3),*

Protože netoleroval zlo. Přišel zachránit svůj lid z jejich hříchů, ne v nich.

Proč byl Kristus „opovržený a lidmi zavržený“?

Za třetí, protože trval na sebezapření. To vychází ze dvou základních bodů, totiž z oddanosti sobě a vyvyšování sebe. Všechny tělesné chtíce musejí být nekompromisně usmrceny a samospravedlnost nemá v programu evangelia žádné místo. To je nezpochybnitelně jasné z učení našeho Pána: „Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne.“ (Mt 16,24). Avšak nic není touhám přirozeného člověka více proti srsti, a Kristovo trvání si na těchto podmínkách uřednictví způsobuje, že je „opovržený a lidmi zavržený“.

Jak byl Kristus „opovržený a lidmi zavržený“?

Různě a v různé míře - vyznáním i prakticky, slovy i skutky. Je nadmíru důležité v tom mít jasno, protože Satan v tomto bodu oklamává velmi mnoho duší. Svádí je k domněnce, že protože se neprovinili tím, čím neskrývaný nevěřící a bezostyšný ateista, proto se neprovinili obávaným hříchem pohrdání a vzdorování Pánu Ježíši. Můj čtenáři, zůstává prostý fakt, že v křesťanstvu existují miliony lidí, kteří, ačkoliv nejsou ateisté ani nevěřící, přesto opovrhují a zavrhnou Božího Krista.

- *„Prohlašují, že znají Boha, avšak svým jednáním to popírají. Jsou odporní, neposlušní a neschopni jakéhokoli dobrého skutku.“ (Tt 1,16)*

Tento verš tento princip jasně formuluje.

Kristovou autoritou opovrhují ti, kdo pohrdají Jeho zásadami a příkázáními. Kristovo břímě zavrhnou ti, kdo jsou rozhodnutí být sami svými pány. Kristovou slávou opovrhují ti, kdo nesou Jeho jméno, ale nestarají se, zda Ho svým chozením ctí nebo ne. Kristovo evangelium zavrhnou ti, kdo na jedné straně tvrdí, že hříšníci mohou být spaseni bez pokání a bez odvrácení se od svých hříchů, a na druhé straně ti, kteří vyučují, že nebe můžeme získat svými vlastními dobrými skutky.

Existují lidé, kteří intelektuálně odmítají Krista tím, že zavrhnou Jeho výroky, popírají, že je Božím Synem, vzal na sebe svaté a dokonalé lidství a zemřel zástupnou smrtí, aby zachránil svůj lid z jeho hříchů. Jiní odmítají Krista zcela a prakticky. Existují lidé, kteří vyznávají víru v existenci Boha, přivlastňují si Jeho moc a mluví o Jeho podivuhodném díle, avšak nemají v sobě Jeho bázeň a nejsou Mu poddáni. Také existují mnozí, kteří tvrdí, že věří v dokončené Kristovo dílo, avšak jejich každodenní chození se vůbec neliší od chození tisíců řádných světských lidí. Vyznávají, že jsou křesťané, ale dychtí, jsou bezohlední, nedůvěryhodní, pyšní, svévolní, nemilosrdní, zkrátka krajně nekřesťanští.

Z připravované knihy Střípky poznání Krista.

PROSTŘEDKY KŘEŠŤANSKÉ ZRALOSTI (Tt 2,2-3)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách *Reformace* – [zde](#).

Jaké jsou Bohem ustanovené prostředky, které nám pomohou růst do Kristovy podoby? Je zde něco, co můžeme použít jako nástroj, který nás dovede ke zralosti? Moji milí, je to velmi jednoduché:

- *Ty však mluv, co odpovídá zdravému učení. (Tt 2,1)*

Je tady příčina a je tady důsledek. Je tady rozsévání a je tady sklizeň. Je tady zdravé učení a je tady zdravý charakter, který z něj vyplývá. Křesťanská zralost nevyroste z ničeho nic. Křesťanské zralosti nedosáhneme pouhým dostatečným časovým vkladem. Nestačí tomu jenom nechat čas s tím, že to samo uzraje. Neuzraje! Aby uzrál charakter křesťana, musí se sytit zdravým učení, musí se sytit Božím slovem. Ale nestačí jenom slyšet nějaké doktríny, poslouchat, co se píše v Bibli, je potřeba tyto doktríny aplikovat do svého života a do života církve. To je zdravé učení, o kterém je řeč v našem textu, to je Bohem ustanovený prostředek k růstu a ke zralosti.

Někdy můžete slyšet, že je třeba chodit do církve, abyste mohli růst. Souhlasím s tím, ale musím dodat, že to je jenom půlka pravdy. Když budete chtít mít velké svaly, musíte chodit do posilovny. Ale nestačí zajít do posilovny, sednout si tam k baru, dát si drink, hodíku dvě koukat na posilovací stroje a potom jít domů. Musíte chodit do posilovny cvičit. Jenom tak dosáhnete toho, že vaše svaly porostou. Stejně je to s duchovní zralostí.

Nestačí jenom slyšet zdravé učení, nestačí jenom mluvit, vyučovat zdravé učení, zdravé učení je nezbytně nutné také žít. Jinak nebude zdravé. Jinak nepovede ke zralosti. Aby člověk duchovně rostl, musí chodit do církve, ale musí to být církev, která vyučuje a žije zdravé učení. Vyučuje i žije. Titus měl aplikovat zdravé učení do sborů na Krétě. Měl dále mluvit toto zdravé učení, a výsledek vidíme v našich dvou verších a ve verších následujících. Ježíš říká:

- *Proč mne oslovujete ‚Pane, Pane‘, a nečiníte, co říkám? (Lk 6,46)*

Zdravé učení je o Kristu, vede ke Kristu, stejně jako druhá kapitola Tita, a směřuje k poslušnosti Kristu. Kristus je základem a poslušnost je důsledkem.

- *On se za nás obětoval, aby nás vykoupil ze všeho hříchu a posvětil za svůj vlastní lid, horlivý v dobrých skutcích. (Tt 2,14)*

Je tu Boží lid, který roste ve zralosti, tedy v poznání Krista. Charakter, o kterém jsme dnes mluvili, je Kristovým charakterem. Nikdo není schopen sám ze svých sil dosáhnout takových věcí, které jsou popsány v našem textu. Kristus to musí udělat. On musí žít svůj život v nás. A přesně to je křesťanská zralost. Z toho vyplývá naprosto zásadní otázka, kterou dneska skončíme: Jsem v Kristu a je Kristus ve mně? Jsi v Kristu? Žije Kristus svůj život v tobě skrze Ducha svatého? Jak to mohu poznat? Je to prosté! Projevuje Pán Ježíš svůj charakter – ty vlastnosti, o kterých jsme dneska mluvili, na tvém životě? Nemáme hned hledat dokonalost, ale musíme vidět alespoň směr – jasný a jednoznačný směr. Pokud zde je, pracuj na něm, rozvíjej ho zdravým učáním, nasloucháním kázání, studiem Božího slova a zdravým jednáním. Ale pokud tady tento směr není, potom je nejvyšší čas volat k Bohu a prosit Ho o milost, činit pokání a věřit v Krista, protože bez Něho nemůžeme nic.

Milí přátelé, jestliže Kristus nežije svůj život ve vás, potom váš život směřuje do té nejstrašlivější tragédie – přímo do pekla. A vaší jedinou nadějí je Ježíš, Spasitel hříšníků, který přišel, aby hledal a spasil, co zahynulo (Lk 19,10). Proto nesmíte váhat, ale musíte jít k Němu, ještě dneska, nyní, teď hned!

SOUD NEBO SPASENÍ (ŽD 9,23-28)

Steven Cole

Článek na stránkách *Reformace* – [zde](#).

Než jsem dal studiu strojírenství definitivně vane, zažil jsem na technice jednoho profesora fyziky, který nám často vysvětloval svou metodu výuky. „Třído,“ říkával, „napřed vám řeknu, co se vám chystám říct. Potom vám to řeknu. Pak vám řeknu, co jsem vám řekl. A nakonec to zopakuju.“ Věděl, že jedním z nejdůležitějších klíčů k učení je opakování.

Autor Listu Židům se řídí stejným pravidlem. Píše lidem, kteří jsou v pokušení odvrátit se od Krista a vrátit se ke svému starému židovskému náboženství. Vtlouká jim do hlavy životně důležitou pravdu o nadřazenosti, prvenství a naprosté dostatečnosti Pána Ježíše Krista a jeho zástupné smrti za naše hříchy. Hledat spásu v *čemkoli* jiném než v Kristu je z duchovního hlediska osudné! Jenom Kristus sám naplnil všechno, co předobrazy Starého zákona naznačovaly. Kněžství, oběti a všechny náboženské rituály se svého naplnění dočkaly v Ježíši Kristu. Krátce řečeno, pokud se v otázce svého spasení spoléháme pouze na Krista, vyhneme se Božímu soudu. Pokud ale spoléháme na cokoli jiného – na svou příslušnost k určitému náboženskému systému, na vlastní dobré skutky, na náboženské dědictví nebo na co chcete – pak nás, až zemřeme, čeká soud.

Takže jsou tu v sázce věci věčného významu. Pokud vám to opakování připadá zdlouhavé, mějte s ním trpělivost. Jestli Bůh jeho pomocí otevře jednomu jedinému člověku oči, aby viděl, že lidskými skutky ani zásluhami spasení dosáhnout nelze a že jediné řešení, které Bůh přichystal, je Kristův

kříž, stojí to za to, aby se to zopakovalo ještě jednou. A tak autor opakuje. Ve verši 9,24 opakuje, co řekl v 9,11 a také v 8,1-5. V 9,25-26 opakuje, co řekl v 9,12. Ve verších 9,27-28 pak vytváří paralelismus, v němž staví do kontrastu ony pouhé dvě možnosti, které nám budoucnost chystá: buď soud, nebo spasení. Snaží se o to, abychom pochopili, že:

Protože Kristus jednou provždy obětoval sám sebe za naše hříchy, nečeká nás po jeho návratu soud, ale spasení. Náš dnešní text lze rozdělit na dvě části. Hlavní myšlenkou první části je toto:

1. KRISTOVA OBĚŤ, KTERÁ JEDNOU PROVŽDY SPLATILA NAŠE HŘÍCHY, DALEKO PŘEVYŠUJE STAROZÁKONNÍ OBĚTI (9,23-26)

Slovo „tedy“ ve verši 9,23 (KMS, NBK) odkazuje na předchozí oddíl, kde se mluvilo o tom, že hřích lze odpustit *pouze* na základě prolité krve Ježíše Krista. Všechny starozákonní krvavé oběti pouze předběžně nastiňovaly vrcholnou oběť Božího Syna. Tím, „co je jen náznakem nebeských věcí“ (9,23), je míněn stánek a jeho vybavení. Tyto věci bylo třeba očišťovat krví obětovaných zvířat. Jenže to všechno byly jen pozemské obrazy nebeských skutečností. Nebeské věci samy musely být očištěny lepší obětí než pozemské věci, a sice krví Kristovou.

Autor mluví o Kristově jediné oběti v množném čísle, protože jsou v ní shrnuty všechny druhy starozákonních obětí. Kristova oběť „má tolik různých stránek, že k jejímu dostatečnému znázornění bylo zapotřebí celé spektrum různých obětí“. (Donald Guthrie: *Hebrews: Tyndale New Testament Commentaries* [IVP/Eerdmans], s. 196.)

Verš 9,23 ale vyvolává otázku: Co jsou ony nebeské věci a proč potřebují očišťovat? K tomu bylo vysloveno mnoho názorů. (Jejich shrnutí uvádí Leon Morris v *The Expositor's Bible Commentary* [Zondervan], ed. Frank Gaebelin, sv. 12, s. 91.) Musíme chápat, že autor mluví duchovně. V nebi není doslovný oltář ani zlatý svícen či stůl s posvátným chlebem. Proč by ale jejich duchovní protějšky v nebi (ať je to cokoli) potřebovaly očistit? Někteří říkají, že jde o zasvěcovací očištění, jako v případě posvěcení svatostánku. Někteří to spojují se skutečností, že satan a jeho padlí andělé nebesa znesvětili a že Kristus je svým smířením odzbrojil a zvítězil nad nimi, čímž nebesa opět očistil.

Ale ve světle verše 9,24, který říká, že Kristus vešel do pravé svatyně v nebesích, aby předstoupil před Boží tvář *za nás*, se zdá pravděpodobné, že autor myslí na to, že Božím duchovním příbytkem jsme nyní my, Boží lid (3,6). Aby v nás – nejen v jednotlivcích, ale v nás všech – mohl Bůh přebývat jako ve svém chrámu (Ef 2,21-22; 1Pt 2,5), musíme být očištěni a zbaveni poskvrny. Jak? Odpověď zní, že jen Kristova krev samotná je schopna očistit „naše svědomí od mrtvých skutků k službě živému Bohu“ (9,14).

V 9,24-26 autor tuto „lepší oběť“ dále vysvětluje. Nám, kteří nejsme ze židovského chrámu zvyklí na fyzické rituály a oběti, nemusí duchovní povaha křesťanské bohoslužby dělat žádné potíže. Ale pro první čtenáře Listu Židům to bylo docela těžké, vzdát se hmatatelnosti chrámu a obětí. A proto autor znovu (viz 8,1-5; 9,11) zdůrazňuje, že „Kristus nevešel do svatyně, kterou lidské ruce udělaly jen jako napodobení té pravé, nýbrž vešel do samého nebe, aby se za nás postavil před Boží tvář“ (9,24). Za

starého židovského systému předstupoval velekněz před Boha jménem lidu ve velesvatyni jednou ročně; Ježíš je pro nás v pravé svatyni neustále!

Velekněz se navíc musel do velesvatyně každý rok znovu vracet s krví obětních zvířat. Ale Ježíš *jednou* provždy obětoval svou vlastní krev. Nemusel od založení světa trpět a umírat znovu a znovu. Jeho jediná oběť na konci věků náš hřích odstranila. Výraz „při dokonání věků“ (KMS) připomíná Pavlovo vyjádření v listu Galatským 4,4: „Když se však naplnil stanovený čas [když „přišla plnost času“ (KMS, NBK, KR)], poslal Bůh svého Syna...“ Je v něm obsažen náznak, že Kristus existoval již před svým narozením. Znamená také, že kříž představuje vyvrcholení, dokončení či naplnění toho, co Bůh v historii zamýšlel vykonat pro svou slávu.

Na kříži se ukázala Boží dokonalá spravedlnost. Kdyby nám Bůh prostě prominul hříchy, aniž by za ně bylo zapláceno, nebyl by spravedlivý. Smrt nekonečného, svatého Božího Syna uspokojila Boží hněv, který vyžadoval splacení trestu, který jsme si zasloužili.

Kříž také vyvýšil Boží úžasnou lásku a milost. Žádný systém spásy, který zvyšuje význam lidských zásluh nebo umenšuje význam kříže, není od Boha. Na kříži Kristus „svou obětí sňal hřích“ (9,26). Řecké slovo, které je zde přeloženo jako „sňal“, se vyskytuje už jen v 7,18, kde se vztahuje ke zrušení Zákona, jímž bylo ustaveno lévijské kněžství, ve prospěch lepšího, melchisedechovského kněžství Ježíšova. Je zde použito jako technický právní termín ve smyslu „anulovat“, „stornovat“, „zrušit“ či „zneplatnit“ (viz Morris, s. 93). Philip Hughes říká: „Tato anulace je navíc vyčerpávající: týká se hříchu v celé jeho šíři, bez podmínek a rozdílů, v kterékoli podobě a do jakéhokoli stupně, a také v každé době lidských dějin, s platností zpětnou i trvalou.“ (P. Hughes: *A Commentary on the Epistle to the Hebrews*)

[Eerdmans], s. 385.) To znamená, že když Kristus zemřel, zaplatil za hříchy všech svých vyvolených před ukřižováním i po něm. I když to je kontroverzní a obtížná záležitost, myslím, že pro důkladné porozumění smíření je nezbytné, abychom je vnímali jako adresné, nikoli plošné. Pokud Kristus *skutečně zaplatil za všechny hříchy všech lidí*, byli by všichni spaseni, což Písmo jasně popírá. Pokud zemřel za *některé hříchy* (totiž za všechny hříchy s výjimkou nevíry) *všech lidí*, jak bylo dosaženo usmíření za hřích nevíry? Nikdo není schopen zaplatit za svou nevíru sám. Proto je bibličtější říct, že Kristus zemřel za *všechny hříchy některých lidí*, totiž svých vyvolených. (John Owen: *The Death of Death in the Death of Christ* [Banner of Truth], s. 61-62. Tato kniha představuje nejdůkladnější rozbor uvedeného tématu.)

Kristus nepřišel, aby zemřel, a pak nechal spasení na rozhodnutí padlého hříšníka. Přišel, aby vysvobodil „*svůj lid z jeho hříchů*“ (Mt 1,21). Přišel, aby položil život za *své ovce* (J 10,11.14-15). „Kristus [si] zamiloval *církev* a sám se *za ni* obětoval...“ (Ef 5,25). Byl „*jednou obětován*, aby na sebe vzal hříchy *mnohých*...“ (Žd 9,28, srov. Iz 53,12). Splní svůj úkol a zachrání *všechny*, které mu Otec dává (Jan 6:37-40). Svou obětí na kříži odstranil všechny naše hříchy jednou a provždy.

Možná si říkáte: „A jak můžu vědět, jestli se Kristus obětoval *za moje hříchy*?“ To je *životně důležitá* otázka! Za prvé, uvědomujete si, že *potřebujete* být očištěni od hříchů? Kristus nepřišel sejmout hřích těch, kdo si myslí, že jsou sami spravedliví (Lk 5,31-32). Za druhé, uvědomujete si, že *nemůžete udělat nic*, čím byste za své hříchy zaplatili? Své hříchy neodstraní pokáním, osobním rozhodnutím či sebezapřením. I kdybyste celé roky dělali samé dobré skutky, dluh vašeho hříchu tím nesplatíte.

Dokonce ani obětní systém Starého zákona namohl hříchy odstranit (10,4)! Jenom Kristus svou smrtí na kříži odstranil hřích.

Pokud se spoléháte na něj a jenom na něj, můžete si být jisti, že odstranil také *vaše* hříchy. Když Charles Spurgeon kázal na tento verš, vyjádřil to takto: kdokoli si je vědom tíhy svého hříchu a blížícího se Božího soudu, který mu pro jeho hříchy hrozí, měl by novinu, že přichází někdo, kdo ho jeho hříchu dokáže zbavit, přivítat s velikou radostí. Kdyby u vás hořelo, udělalo by vám radost slyšet z ulice troubení přijíždějících hasičů. Vůbec byste nepochybovali, že jedou k vám, protože jestli u nikoho jiného nehoří, tak u vás ano. Proto bude zpráva, že Kristus přišel na svět, aby skoncoval s hříchem, znít jako radostné volání polnice „těm, kdo vědí, že jsou plni hříchu, kdo se ho touží zbavit, kdo si uvědomují, že ho sami odstranit nemohou, a kdo se děsí osudu, který je čeká, pokud jejich hřích nebude nějakým způsobem smazán.“ (Ch. H. Spurgeon: *Spurgeon's Expository Encyclopedia* [Baker], sv. 14, s. 211-212.)

Pokud spoléháme pouze na Krista, že za naše hříchy zaplatí, pak:

2. AŽ SE KRISTUS VRÁTÍ, NEČEKÁ NÁS SOUD, ALE SPASENÍ (9,27-28)

V prvních polovinách veršů 9,27-28 autor srovnává smrt každého z lidí a Kristovu smrt: „A jako každý člověk jen jednou umírá, ... tak i Kristus byl jen jednou obětován, aby na sebe vzal hříchy mnohých...“ Mezi druhými polovinami veršů je ale nečekaný kontrast: Člověk jednou zemře a pak bude soud. V následujícím verši bychom čekali paralelu: Kristus jednou zemřel a pak se vrátí, aby soudil (což je pravda). Ale místo toho autor říká, že Kristus jednou zemřel a „po druhé se zjeví ne už kvůli hříchu“ – ne proto, aby soudil, ale „ke spáse těm, kdo ho očekávají“.

V těchto verších jsou čtyři důležité myšlenky pro praktický život:

A. Bůh všem lidem uložil jednou zemřít

Výjimkou jsou Henoch, Eliáš a ti, kdo budou žít v době Kristova druhého příchodu. Ale kromě nich musí každý podle Božího rozhodnutí zemřít. Jinými slovy, smrt *není* „přirozený proces“. Smrt je skutečností proto, že člověk zhřešil, a proto, že ji Bůh ustanovil jako trest za hříchy. Jednou jsem byl na pohřbu v jedné liberální církvi, kde se kazatel pokoušel všechny utěšovat tvrzením, že smrt je jen součástí přirozeného koloběhu všech věcí. Není! Smrt je Boží prokletí, které spočívá na našem hříchu. Pro věřícího je osten smrti odstraněn křížem (1K 15,54-57), ale přesto nám smrt připomíná náš hřích a Boží svatou spravedlnost.

Bible také učí, že Bůh svrchovaně stanovil jak den našeho narození, tak den naší smrti. David zvolal: „... všechno bylo zapsáno v tvé knize: dny tak, jak se vytvářely, dřív než jediný z nich nastal“ (Ž 139,16). Nám může smrt připadat náhodná, ale pro Boha nikdy náhodná není. Nikdo nežije ani o den déle, než mu Bůh určil. To by nám mělo přinést velkou útěchu, když ztratíme někoho blízkého, zvláště pokud je to někdo mladší. Bůh má své důvody a záměry; my je sice neznáme, ale přesto můžeme mu důvěřovat. Jak řekl Jób, když jeho deset dětí nenadále zahynulo při větrné smršti: „Hospodin dal, Hospodin vzal; jméno Hospodinovo buď požehnáno“ (Jb 1,21).

To, že den smrti stanovil Bůh, by pro nás mělo být zdrojem pokoje také tehdy, když uvažujeme o své vlastní smrti. Neměli bychom sice vyvádět hlouposti a bezhlavě přitom riskovat život a měli bychom se rozumně stravovat, pohybovat a nezanedbávat patřičnou lékařskou péči, ale pravda

je taková, že naše životy jsou v Božích rukou. Zemřeme, až přijde čas, který stanovil.

Zbožný probuzenecký kazatel Jonathan Edwards se ve svých čtyřiapadesáti letech, v době, kdy byla tato praxe ještě v plenkách, nechal očkovat proti neštovicím. Bezpochyby se domníval, že je to moudré opatření, které mu může prodloužit život. Jenže doktor mu dal vakcíny příliš velkou dávkou, takže místo toho smrtelně onemocněl. Když na smrtelném loži hovořil se svou mladší dcerou, která u něj byla, nezpochybňoval svrchovanou Boží vůli. Řekl (Iain Murray: *Jonathan Edwards, a New Biography* [Banner of Truth], s. 441): Milá Lucy, zdá se mi, že je Boží vůlí, abych vás již zakrátko opustil; proto mé drahé ženě vyříd' nejvroucnější pozdravy a řekni jí, že ona neobvyklá jednota, která nás tak dlouho spojovala, byla povahy, jak věřím, duchovní, a proto bude trvat navěky. A doufám, že v takovéto těžké zkoušce najde oporu a radostně se podřídí Boží vůli. Dále svým dětem uložil „hledat Otce, který je nikdy nezklame“. „Pak, když se všichni, kdo stáli u jeho lože, domnívali, že již ztratil vědomí a projevíli zármutek nad tím, co bude jeho ztráta znamenat, ... byli překvapeni, když náhle řekl svá poslední slova: ‚Spoléhejte na Boha a nemusíte mít strach.‘“

Pokud jde o Edwardsovu manželku Sarah, když ji zpráva o jeho smrti zastihla, trpěla právě tak silným revmatismem v oblasti krční páteře, že stěží udržela pero. Přesto napsala své dceři Esther, která jen několik měsíců před tím ztratila svého manžela Aarona Burra (tamtéž, s. 442): Co mám říci? Svatý a dobrý Bůh na nás seslal temný mrak. Kéž bychom dokázali políbit jeho hůl a zakrýt si ústa dlaní! Pán tak učinil. Způsobil, že musím uctívat jeho dobrotu v tom, že jsme jej [Jonathana] měli tak dlouho. Můj Bůh ale žije – a jemu patří mé srdce. Jaké dědictví nám můj manžel, tvůj

otec, zanechal! My všichni jsme odevzdáni Bohu; to je místo, kde jsem, a kde jsem ráda.

B. Bez Krista lidé umírají a čeká je soud

„... každý člověk jen jednou umírá, a potom bude soud...“ (9,27). Tento verš jasně popírá reinkarnaci. Lidé neumírají, aby se v dalším životě vrátili zpět jako někdo jiný nebo něco jiného. Kdysi jsem v rozhlasu slyšel rozhovor s jednou ženou z jihovýchodní Asie, která umírala na AIDS. Nakazila se od manžela a ten od prostitutek. Reportér se jí ptal, jestli se na svého muže hněvá. Odpověděla, že ne, protože ví, že díky nespravedlivému utrpení v tomto životě jí v příštím životě čeká lepší situace. „Taková satanská lež!“ pomyslel jsem si. Reinkarnace je v naprostém rozporu s biblickou pravdou. Umíráme jen jednou a pak přijde soud.

Tento verš také vyvrací představu, že po smrti mohou lidé dostat ještě jednu šanci přijmout Krista. Smrt je konečná. Philip Hughes píše (s. 388): „Odmítnout kříž jako nástroj spásy znamená zvolit ho jako nástroj soudu (viz J 12,48).“ To proto nás Bible naléhavě varuje, že „nyní je den spásy!“ (2K 6,2). Odkládat chvíli, kdy se spolehne na Krista, může mít katastrofální následky pro věčnost.

Ti, kdo věří v Krista, ovšem nepodléhají soudu, ale přešli ze smrti do života (J 5,24; viz též Ř 8,1). Věřící stanou před Kristovým soudcovským stolicem, aby obdrželi mzdu za to, co během života udělali dobrého či zlého (2K 5,10). Zlé skutky naší nevíry shoří jako dřevo, seno a sláma, zatímco zlato, stříbro a vzácné kameny vydrží, a na základě toho dostaneme odměnu. Ovšem: „Shoří-li něčí dílo, utrpí škodu; ale sám bude spasen, avšak tak jako skrze oheň“ (1K 3,10-15 NBK).

C. Kristus jednou zemřel, když na sebe vzal naše hříchy, ale vrátí se podruhé, aby naše spasení dovršil

Kristus byl *jednou* obětován, aby na sebe vzal naše hříchy (9,28). To je evidentně v rozporu s praxí římsko-katolické mše, při níž je Kristus obětován opakovaně v prvcích svatého přijímání, které se při mši, jak věří, stávají skutečným Kristovým tělem a krví. Katoličtí teologové vysvětlují, že kněží tak pouze zpřítomňují věčnou a nadčasovou kristovu oběť. (P. H. Davids: *Evangelical Dictionary of Theology* [Baker], ed. Walter Elwell, s. 697.) Ale běžný katolický věřící taková jemná rozlišení sotva pochopí! Katolíci nerozumějí tomu, že ve chvíli, kdy uvěří v Kristovu naprosto dostatečnou oběť, jim Bůh odpustí všechny hříchy a připíše jim Kristovu spravedlnost.

Kristův druhý příchod nebude souviset s hříchem, protože tato záležitost byla zcela vyřešena při jeho prvním příchodu. Přijde proto, *aby spasil* ty, kdo ho očekávají. Naše spasení probíhá ve třech časových rovinách: v minulosti *jsme byli zachráněni* ve chvíli, kdy jsme uvěřili v Krista; v přítomnosti *jsme zachraňováni* v tom, jak Bůh naplňuje náš každodenní život svou svatostí; a v budoucnosti, až se Kristus vrátí, *budeme zachráněni* úplně a definitivně. „Víme však, až se zjeví, že mu budeme podobni, protože ho spatříme takového, jaký jest“ (1J 3,2). A díky tomuto velikému zaslíbení...

D. Ti, které Kristus zachránil, vyhlížejí jeho návrat

Tato závěrečná část verše 9,8 vychází z představy toho, co prožívali židovští věřící na den smíření. Jejich velekněz vzal krev a ztratil se jim z dohledu za oponu, aby vykonal smírné obřady za jejich hříchy. Minuty, které tam strávil, se zdály trvat celé hodiny, zatímco napjatě čekali, až se

znovu objeví. Konečně znovu vyšel ven a lidé zajásali, protože věděli, že Bůh přijal jejich oběť a jejich hříchy jsou přikryty. (Viz F. F. Bruce: *Commentary on the Epistle to the Hebrews* [Eerdmans], s. 223-224.) Podobně zmizel z našeho dohledu i náš velekněz, když vešel do pravé nebeské vešvatyně. Vzal s sebou svou vlastní krev. A my toužebně očekáváme, až se znovu ukáže, protože pak se konečně všechny Boží sliby zcela naplní!

Vyhlížíte toužebně Pánův druhý příchod? V očekávání mučednické smrti Pavel napsal: „Nyní je pro mne připraven vavřín spravedlnosti, který mi dá v onen den Pán, ten spravedlivý soudce. A nejen mně,“ doplnil vzápětí, „nýbrž všem, kdo s láskou vyhlížejí jeho příchod“ (2Tm 4,8). Pokud očekáváte návrat Ježíše Krista s láskou, protože je vaším Spasitelem, nevyměří vám trest, ale jako spravedlivý soudce vás odmění vavřínem spravedlnosti.

ZÁVĚR

Před mnoha lety se v jednom městečku na hranicích divokého západu splašil kůň a utíkal pryč i s vozem, ve kterém bylo malé dítě. Jeden mladík s nasazením života koně dohnal, zastavil a dítě zachránil. Ze zachráněného chlapce bohužel vyrostl zločinec. Jednoho dne byl souzen pro velmi těžký zločin. Ve svém soudci poznal vězeň muže, který mu před lety zachránil život, a na základě této události prosil o milost. Soudce však všechny jeho prosby umlčel slovy: „Mladý muži, *tehdy* jsem byl vaším *zachráncem*; *dnes* jsem vaším *soudcem*, a musím vás odsoudit k smrti oběšením!“ (*Our Daily Bread* č. 8, 1984.)

Dnes Ježíš Kristus nabízí spasení všem, kdo v něj uvěří. Pokud se k němu ale odmítneme obrátit ve víře, jednoho dne před ním budeme stát jako před

svým spravedlivým soudcem. Čeká vás po smrti soud? Nebo se spolehnete na Krista, který za vaše hříchy přinesl sebe sama jako tu nejvyšší oběť, a obdržíte jeho spasení?

OTÁZKY K DISKUZI

1. Pokud Kristova oběť pokrývá všechny naše hříchy, proč stále musíme hříchy vyznávat a prosit o odpuštění?

2. Jak vám zapadá dohromady J 5,24 (věřící nepodléhají soudu) s oddíly jako Mt 16,27, 2K 5,10 či Zj 20,11-15?

3. Proč je důležité chápat Večeři Páně jako pouhou památku jeho smrti, a ne jako oběť jeho těla a krve? Nakolik je to důležité z hlediska učení církve? Proč?

4. Jak byste svědčili někomu, kdo věří v reinkarnaci a odmítá Bibli jako Boží slovo?

DLOUHÁ CHAPADLA HŘÍCHU (GN 19,23-38)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

Znovu dnes otevřeme knihu Genesis a budeme pokračovat ve výkladu devatenácté kapitoly. Je to skutečně smutná kapitola, protože popisuje ohromnou tragédii lidského hříchu. Je dokonalou ilustrací známého textu z listu Římanům:

- *Mzdou hříchu je smrt, ale darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu. (Ř 6,23)*

Obojí nalezneme v Gn 19. Minule jsme mluvili o tom, jak Sodomu navštívili andělé poslaní od Boha a zachránili spravedlivého Lota. Ačkoliv nám Boží slovo dosvědčuje, že Lot byl spravedlivý a byl:

- *...sužován nezřízeným chováním těch zvrhlíků... (2Pt 2,7)*

Tak ho přesto museli andělé doslova vyvléci ze Sodomy. Museli ho chytit za ruce a odvést ho pryč, protože Lot neustále váhal a zdá se, že nevěděl zcela jistě, zda může věřit tomu, že Bůh se rozhodl zničit toto hříšné město. Petr dále říká:

- *Dokud ten spravedlivý přebýval mezi nimi, trápilo jeho spravedlivou duši, že musel den ze dne slyšet a vidět jejich nemravné skutky. (2Pt 2,8)*

Lot rozuměl tomu, co je to hřích. Znal také Boží spravedlnost, a proto se trápil jednáním sodomských. Přesto zůstával mezi nimi. Neoddělil se od hříchu a v tomto případě i od hříšné společnosti, ve které žil a tak se stalo, že mu hřích zastřel jasně vidění duchovní reality. Bible popisuje toto jednání hříchu na jednom konkrétním hříchu – a tím je lenost.

- *Lenost uvede do mrákot; zahálčivá duše bude hladovět. (Př 19,15)*

Ale netýká se to jenom lenosti – týká se to každého hříchu, který nás chce ovládat. Nejsme na tom o mnoho lépe, než na tom byl Lot. V každé buňce našeho těla je uchována naprosto jedinečná a nezaměnitelná kompletní struktura DNA celé naší osoby. I kdybyste si nechali udělat řadu plastických operací, tak DNA vás stejně prozradí. Podobně v každé buňce našeho těla je ukryta duchovní přirozenost našeho těla – a to je hříšná přirozenost. Jak uvidíme za okamžik, tak před vlastní hříšnou přirozeností nelze nikam utéci. Z Boží milosti jsme ale dostali nové srdce (znovuzrození) a s ním také novou přirozenost – duchovní přirozenost, která je z Boha a která je čistá a svatá, která nenávidí hřích a miluje spravedlnost. Proto se Lot tolik trápil v hříšné Sodomě a to i přes to, že jeho duchovní rozlišování bylo zatemněno tím dlouhým pobytem uprostřed hříšníků.

Dostali jsme úžasný poklad, který Bůh vložil do hliněných nádob. Jako znovuzrozené děti Boží už nemusíme otročit staré přirozenosti, ale mocí Ducha ji překonáváme a přemáháme touhy této hříšné podstaty člověka.

- *A proto neklesáme na mysli: i když navenek hyneme, vnitřně se den ze dne obnovujeme. (2K 4,16)*

Tento boj není nic jednoduchého a ne vždy je to boj pro danou chvíli vítězný. Podívejme se do druhé poloviny Genesis 19 (v. 23-38).

Lot byl vychvácen ze Sodomy a Sodoma s okolními městy byla zničena v ohni, který sestoupil od Hospodina. V Sodomě zůstalo všechno, co Lot měl včetně části jeho rodiny. Pouze on sám, jeho manželka a jeho nejmladší dvě dcery byli vysvobozeni. Bůh je zachránil ze své milosti – a to i přes jejich malou víru, která hraničila s nevěrou, i přes jejich odpor k tomu, aby vyšli z hříšného města, i přes Lotovo vytrvalé odmlouvání.

Lot měl svou vlastní představu o tom, jak by všechno mělo vypadat, jak by s ním Bůh měl jednat. Snažil se umluvit Boha, aby ho neposílal do hor, ale do Sóaru, maličkého město. Boží milost byla tak veliká, že ho Bůh vyslyšel. Ale když Lot se svou rodinou opouštěli město, tak dostali jasný příkaz od Pána:

- *Když je Hospodin vyváděl ven, řekl: „Uteč, jde ti o život. Neohlížej se zpět a v celém tomto okrsku se nezastavuj. Uteč na horu, abys nezahynul.“ (Gn 19,17)*

Tento verš nás uvádí do našeho textu. To, co vidíme ve druhé polovině Gn 19 nám ukazuje na to, jak dlouhá jsou chapadla hříchu, do jaké hloubky hřích prorůstá a jak se zakořeňuje v životech lidí kolem nás. Hřích nechodí sám, ale vždy si vybere svou daň – jak na lidech okolo nás tak především na nás samotných. Náš dnešní text je velkým varováním před hříchem. Ale vedle tří varování zde nalezneme také dvě veliká povzbuzení k následování Pána Ježíše Krista.

I. PRVNÍ VAROVÁNÍ: PAMATUJTE NA LOTOVU ŽENU (V. 23-26)

První varování se týká člověka, který byl skoro vysvobozen od Božího soudu, který přišel na hříšná města. Tím člověkem je Lotova žena:

- *Slunce vycházelo nad zemí, když Lot vešel do Sóaru. Hospodin začal chrlit na Sodomu a Gomoru síru a oheň; od Hospodina z nebe to bylo. Tak podvrátil ta města i celý okrsek a zničil všechny obyvatele měst, i co rostlo na rolích. Lotova žena šla vzadu, ohlédla se a proměnila se v solný sloup. (Gn 19,23-26)*

Tady je jeden z příběhů, který vždy lákal umělce ke ztvárnění. Lotova žena, která jde jako poslední, ohlíží se a mění se v solný sloup. Lotova žena, která neposlouchá jasné slovo Boží a kterou okamžitě stíhá Boží trest.

Je to příběh, který vzbuzuje hrůzu a bázeň a který nás naplňuje vděčností, protože Bůh je nesmírně trpělivý a zpravidla nejedná s naší neposlušností tak radikálně, jako bylo v případě Lotovy ženy.

- *Pán neotálí splnit svá zaslíbení, jak si to někteří vykládají, nýbrž má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání. (2Pt 3,9)*

Bůh je věrný a ve své věrnosti a dobrotě nás volá k tomu, abychom ho poslušně a oddaně následovali. Lotova žena je tady pro nás varováním:

A. Varování před neposlušností

Lotova žena neposlechla Boží slovo, a proto přišel trest. Rychlý, radikální a razantní. Může nás děsit tato ráznost Božího hněvu, ale neměla by nás překvapit. Bůh je svatý. Je dokonale spravedlivý a můžete vzít jed na to, že nikdy nikomu neukřivdí. Naše vlastní spravedlnosti je pokřivená a zvrácená, motivovaná sobectvím a pokřivená okolnostmi, v nichž se nacházíme. Boží spravedlnost je naprosto objektivní, bere v úvahu úplně všechny okolnosti, všechny skryté věci i motivy a navíc – je motivována Boží dobrotou a slávou. Zde je ohromné varování před neposlušností. Neposlušnost se Bohu hnusí:

- *Tu řekl Samuel [Saulovi]: „Líbí se Hospodinu zápalné oběti a obětní hody víc než poslouchat Hospodina? Hle, poslouchat je lepší než obětní hod, pozorně rozvažovat je víc než tuk beranů. Vzдор je jako hříšné věštění a svéhlavost jako kouzla a ctění domácích bůžků.“ (1S 15,22-23)*

Od Lotovy ženy se tu můžeme naučit dvě věci: 1. Její neposlušnost ukazuje, že nebyla spravedlivá, jako její muž Lot. Ježíš říká:

- *Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo. ... Kdo mě nemiluje, nezachová má slova. (J 14,23-24)*

Její neposlušnost v rozhodující chvíli celkem jasně dokazuje, že nikdy nemilovala Boha. Je to stejné jako u Saula, jehož život známe trochu lépe než život Lotovy ženy a jehož život nesl znaky neobráceného člověka.

Druhou věcí, kterou můžeme vidět na Lotově ženě, je skutečnost, že ačkoliv byla dočasně zachráněna, tak nikdy nebyla spasena, ale stihl ji stejný soud jako ostatní obyvatelé Sodomy a dalších tří měst (Dt 29,23). To jasně koresponduje se slovy Pána Ježíše Krista, že jenom ten:

- *Kdo vytrvá až do konce, bude spasen. (Mt 24,13)*

Ostatně Ježíš také používá Lotovu ženu jako varování, když mluví o svém druhém příchodu. Ona není typem tragického hříšníka, spíš na jejím příkladu:

B. Varování před duchovní otupělostí (Lk 17,29-32)

Lidé v Sodomě si prostě žili svým životem – jedli, pili, kupovali, prodávali, sázeli, stavěli. To nejsou žádné špatné věci. Každý křesťan tyto věci dělá. Ale to, co zde bije do očí, je lhostejnost a otupělost těchto lidí. Jejich život se točil jenom kolem těch materiálních věcí. Jako kdyby nic jiného neexistovalo. Ježíš říká:

- *V ten den, kdy Lot vyšel ze Sodomy, spustil se oheň a síra z nebe a zahubil všechny. (Lk 17,29)*

Tělesnost, materialismus, lhostejnost ... všichni tak žili. Normy chování se posunuly a zvrhlost byla naprosto normální. Nikdo si ani v nejmenším nepřipouštěl Boží soud. Ale v ten den, kdy Lot vyšel, přišel soud a zahubil všechny.

- *Právě tak bude v den, kdy se zjeví Syn člověka. (Lk 17,30)*

Pán Ježíš tady nabádá k bdělosti. Nenechte se ukolébat tím, že se máte dobře, tím, že život plyne a všechno je tak nějak v pohodě. Prostě nějaké

starosti jsou a nějaké budou, ale proč se stresovat? Pozor! Pán tady varuje učedníky před duchovní otupělostí, lhostejností, před tím, aby se nechali unášet společně s proudem. Na jiném místě čteme o příchodu Pána:

- *Až budou říkat ‚je pokoj, nic nehrozí‘, tu je náhle přepadne zhouba jako bolest rodičku, a neuniknou. (1Te 5,3)*

Bude to naprosto normální den jako každý jiný. Pán přijde v den, kdy to nikdo nečeká a v hodinu, kterou nikdo netuší (Lk 12,46). A bude to jako za dnů Lota:

- *Kdo bude v onen den na střeše, ale věci bude mít v domě, ať nesešupuje, aby si je vzal; a stejně tak kdo bude na poli, ať se nevrací zpět. (Lk 17,31)*

Nebudte jako lidé v Sodomě. Nic jste si na svět nepřinesli a nic si také neodnesete. Jak byste chtěli uniknout onomu dni? Jak byste se chtěli zachránit před Božím soudem? Je jenom jedna cesta: cesta ke kříži Pána Ježíše Krista, je jenom jeden způsob: pokání a víra v Ježíše. Je jenom jedna jediná možnost, jak zachránit svůj život – uložit svůj poklad v nebi, kde Kristus sedí po pravici Boží. Pán dodává:

- *Vzpomeňte si na Lotovu ženu! (Lk 17,32)*

Pamatujte na Lotovu ženu. Její srdce bylo v Sodomě. Celý příběh Lota v Genesis ukazuje, že se mu nechtělo ze Sodomy – a my tady můžeme vidět, jak bezbožné okolí může snadno ovlivnit i spravedlivého člověka. Srdce Lotovy ženy v Sodomě zůstalo, a proto ji stihl Boží hněv. Ježíš připomíná Lotovu ženu proto, aby ukázal na tragédii života, který nebere vážně Boží Slovo a nebojí se Božího soudu. Tady nejsou nějaké zjevné hříchy – jenom malé ohlédnutí se zpátky. Taková malá neposlušnost Božímu Slovu. – Z toho jediného stromu ovoce jíst nesmíš! – Stále stejná neposlušnost! Stále stejné ignorování Božího Slova. Stále stejná zatvrzelost vůči Bohu.

Nechtějme se dívat zpátky k životu bez Boha. Život bez Boha nám nemá co dát. Život bez Boha zůstává v posledku prázdný a pustý a bude zakončený jenom strašlivým soudem! Kde je vaše srdce? Není tam někde u těch líbivých věcí? Pamatujte na Lotovu ženu! Pojdme se vrátit zpátky do Genesis. Vedle prvního varování, je zde také:

2. PRVNÍ POVZBUZENÍ: PAMATUJTE NA LOTOVA STRÝCE (V. 27-29)

Evangelium začíná špatnou zprávou o hříchu, který odděluje člověka od svatého Boha, ale pokračuje dobrou zprávou o spasení z milosti skrze víru v dokonané dílo Pána Ježíše Krista. Podobně to můžeme vidět i zde. Lotova žena sice unikla zhoubě v Sodomě, ale Boží soud ji zasáhl před branami Sóaru. Ale Lot byl zachráněn. Následující verše nám nabízejí zajímavý pohled:

- *Za časného jitra se Abraham vrátil k místu, kde stál před Hospodinem. Vyhlížel směrem k Sodomě a Gomoře a spatřil, jak po celé krajině toho okrsku vystupuje ze země dým jako dým z hutě. (Gn 19,27-28)*

Všimněte si spádu celého příběhu v posledních čtyřech kapitolách Genesis. Mezi 16. a 17. kapitolou bylo 13 let. Mezi 17. a 18. kapitolou uběhly tři měsíce a 18. a 19. kapitolu od sebe dělí jedna jediná noc. Předchozího dne se Abraham usilovně modlil za záchranu spravedlivých v Sodomě. Nyní se vrací zpátky. Abraham nebyl povodňový turista, jaké jsme tady zažili před deseti lety. Nebyl hledačem senzací, ani si nešel nafilmovat příběh zkázy. Jsem přesvědčen o tom, že Abraham toho té noci mnoho nenaspal. Zcela jistě ho svírala starost o osud obyvatel pěti měst v údolí a především starost o jeho synovce Lota a jeho rodinu.

Když vyšlo slunce, Bůh začal chrlit oheň a síru na tato města a Abraham se vrátil na místo, kde předchozího dne stál před Bohem a čekal na Boží odpověď.

A viděl. Možná se zděsil a třeba na chvíli zapochyboval o osudu svého synovce Lota, ale následující verš nám ukazuje, že Bůh jeho modlitby vyslyšel:

- *Ale Bůh, když vyhlazoval města toho okrsku, pamatoval na Abrahama: poslal Lota pryč ze středu zkázy, když vyvracel města, v nichž se Lot usadil. (Gn 19,29)*

Příběh Abrahamova synovce Lota je zajímavě zasazen do vypravování o Abrahamovi a tento verš nám celkem jasně ukazuje, že Lotův příběh a příběh o zničení sodomským měst tvoří jenom pozadí Abrahamova příběhu. Jde o Abrahama a jeho potomstvo. V té dlouhé 19. kapitole je to právě tento verš, který to vypichuje.

V tomto verši toho můžeme nalézt skutečně mnoho o samotném Bohu. Znovu je zde zdůrazněno, že to byl Bůh sám, kdo vyhladil ona města. Připomíná nám to důležitou pravdu, kterou jako Boží děti musíme mít na paměti – totiž že náš **Bůh je spalující žár** (Dt 4,24; Žd 12,29). Vidíme také, že **Bůh je svrchovaný soudce**, soudce celé země, jak to připomíná Abraham ve své modlitbě v předchozí kapitole. Vidíme zde ale také, že **Bůh je pravdivý a věrný** a nenechá své slovo přijít vniveč – Bůh slíbil Abrahamovi, že v něm dojdou požehnání všechny čeledi země (Gn 12,3) a také, že nevyhladí spravedlivého společně se svévolníkem (Gn 18,23). **Boží věrnost** se projevuje tím, že zachránil spravedlivého Lota, vyvedl pryč z města zkázy. To je obraz Boží věrnosti vůči nám:

- *[Ježíš] sám sebe vydal za naše hříchy, aby nás vysvobodil z nynějšího zlého věku. (Ga 1,4)*

Vidíme zde ještě další věci: **Bůh je milosrdný**, protože zachraňuje a dává nám svou milost. Kdyby byla spravedlnost na nás, nechali bychom Lota v Sodomě. „*Když nechceš, tak si tady zůstaň.*“ – tak nějak by zněla naše slova. *Nutit tě nebudeme.* Ale všimněte si v Novém zákoně, jak jednali první křesťané

– přesvědčovali, dokazovali, usvědčovali, domlouvali, naléhali, napomínali v trpělivém vyučování. To je velké povzbuzení pro nás, abychom se nenechali odradit tím, když někdo odmítá evangelium. V tom se totiž projevuje **Boží dobrota**. Je to Boží dobrota vůči váhavým, jako byl Lot, a je to Boží dobrota vůči těm, kdo se za tyto váhavé modlí. Bůh pamatoval na Abrahama.

Tady byl Boží přítel, který se modlil za svého příbuzného. To je pro nás velká výzva k tomu, abychom se modlili za lidi kolem nás, za své příbuzné, za přátele, známé, kolegy v práci, ... Je mnoho lidí, za které je potřeba se usilovně přimlouvat. A vedle toho máme mít také na paměti, že další se modlí za nás. Mohu vám dosvědčit, že je celá řada lidí, kteří se za vás modlí – za každého z vás jednotlivě. Ale nad to nám dosvědčuje Písmo, že:

- *... máme u Otce přimlůvce, Ježíše Krista spravedlivého. (1J 2,1)*

Milovaní svatí, náš Pán se za nás přimlouvá bez přestání. Máme u Otce mocného přimlůvce. Vy se přimlouváte za své bratry a sestry, další svatí z naší církve i v dalších církvích se přimlouvají za vás, ale především - náš Pán se za nás modlí. A zde musíme zdůraznit, že jenom a jedině kvůli Pánu a kvůli Jeho díle na kříži na nás Bůh pamatuje. Jedině kvůli Kristovu kříži Bůh jednal laskavě a dobrotivě s Abrahamem, jedině kvůli Kristu Bůh vyvedl spravedlivého Lota ze Sodomy. Bez Krista nemáme vůbec nic. Další verš nás vrací k Lotovi:

3. DRUHÉ VAROVÁNÍ: PAMATUJTE NA LOTŮV STRACH (v. 30)

- *Lot pak vystoupil ze Sóaru a usadil se se svými dvěma dcerami na hoře, protože se bál usadit se v Sóaru. Usadil se s oběma dcerami v jeskyni. (Gn 19,30)*

Lot přemluvil Pána Boha, aby nemusel utéci na hory, ale mohl utéci do jednoho z měst, které se Bůh chystal zničit – do Sóaru. Bylo to malé město, ale jak velmi brzy Lot zjistil, jeho obyvatelé byli stejně zlí a hříšní, jako obyvatelé Sodomy.

Nevíme přesně, co nakonec přivedlo Lota k tomu, že Sóar opustil. Víme jen, že se zde bál usadit. Někteří komentátoři si myslí, že se bál pomsty obyvatel, protože by si mohli myslet, že okolní města byla zničena kvůli němu. Je docela možné, že se bál o svůj život. Přišel do města a jistě zůstal na otevřeném prostranství města – podobně jako to na začátku kapitoly udělali dva andělé, kteří přišli do Sodomy. Možná si vzpomněl na tuto událost a dostal strach. Nevíme.

Je zde ještě jedno vysvětlení – takové, které ukazuje Lota v trochu lepším světle. Je možné, že když Lot přemýšlel o tom, co se onoho dne odehrálo, a pochopil, že Bůh zničil Sodomu i okolní města kvůli zlu, kterým byla tato města naplněna, tak dospěl k závěru, že nechce žít v takovém městě. Musíme mít na paměti, že také Sóar měl být zničen a nedošlo k tomu jenom proto, že Lot prosil Boha, aby nemusel jít do hor, ale mohl vejít do tohoto maličkého města. Je také možné, že vyprávěl obyvatelům Sóaru o tom, proč je Bůh zachránil a pochopil, že stejně jako obyvatelé Sodomy a okolních měst ani tito nechtějí nic ve svém životě měnit a zpráva o Božím soudu i jeho bezprostřední blízkost jimi vůbec nijak nepohnula.

Ve vzduchu bylo cítit kouř ze spálené země, dolina se zaplavovala vodou a vznikalo veliké jezero, dnes známé jako Mrtvé moře, ale obyvatelé Sóaru dál pokračovali ve svém zlém životě, jako kdyby se nic nedělo. Lot si možná vybavil původní Boží příkaz, aby utekl do hor a tak chtěl nyní tento příkaz poslechnout. Ale ať již to bylo jakkoliv, je zde pro nás Lot varováním, protože tady vidíme poslušnost, která přichází deset minut po dvanácté, v jeho

jednání je málo důvěry v Boha, a daleko více strachu z lidí, a to navzdory tomu, že ho Bůh v předchozích 12 hodinách vysvobodil hned několikrát.

Moji milí, pamatujme na Lotův strach. Kéž je pro nás varováním a připomínkou toho, že Boha je třeba poslechnout na prvním místě.

- *Vždyť oči Páně hledí na spravedlivé a jeho uši jsou otevřeny jejich prosbám, ale tvář Páně je proti těm, kteří činí zlo. Kdo vám ublíží, budete-li horlit pro dobro? Ale i kdybyste pro spravedlnost měli trpět, jste blahoslaveni. ‚Strach z nich ať vás neděsí ani nezviklá a Pán, Kristus, budiž svatý‘ ve vašich srdcích. (1Pt 3,12-16)*

Musíme jít dále a text nás vede ke:

4. TŘETÍ VAROVÁNÍ: PAMATUJTE NA LOTOVY DCERY (v. 31-38)

Lot chtěl možná uniknout hříšnému městu, a proto nakonec zamířil do hor – tam, kam měl jít hned od začátku. Ale hříchu stejně neunikl.

Lot se bál o svůj život, a proto odešel i se svými dcerami do hor a přestěhoval se do jeskyně. Jak asi vzpomínal na svůj dům v Sodomě nebo na stany, v nichž bydlel před tím, než se nastěhoval do Sodomy. Lotovy dcery se také bály – jejich strach ale směřoval úplně jiným směrem: bály se o své potomstvo. Možná si myslely, že země byla zničena podobně jako při potopě – už ne vodou, ale ohněm a Sóar dopadl po jejich odchodu podobně jako Sodoma a Gomora. Těžko říci. Jisté však je, že to, co Lotovy dcery vymyslely, bylo úděsné.

- *Tu řekla prvorozená té mladší: „Náš otec je stařec a není muže v zemi, aby k nám podle obyčeje celé země vešel. Pojď, dáme otci napít vína a budeme s ním ležet. Tak dáme život potomstvu ze svého otce.“ (Gn 19,31-32)*

Charakter Lotových dcer byl – jak se zdá – poničen dlouhým pobytem v bezbožné společnosti. Jejich myšlení bylo pokřivené a vypadá to, že Lot příliš nedbal na výchovu svých dcer. Zdá se, že se soustředil na ty vnější věci – zachoval bezúhonnost svých dcer – zůstaly panny i v tak zvráceném městě jako byla Sodoma. Ale to, co bylo uvnitř, odráželo něco z charakteru jejich otce.

V Sodomě je chtěl jejich otec sexuálně využít pro své vlastní zájmy, nyní jeho dcery sexuálně využily svého otce pro své vlastní zájmy. Společnost, ve které tyto dívky vyrůstaly, utvářela jejich charakter a ani jejich otec na tom nebyl o moc lépe. Apoštol Pavel připomínal křesťanům v Korintu:

- *Neklamte se: „Špatná společnost kazí dobré mravy“. (1K 15,33)*

Tady se musíme na chvíli zastavit, protože bychom mohli toto místo velice snadno špatně pochopit. Mohli bychom udělat stejnou chybu, jakou udělal Lot, když utekl z města do jeskyně. Je pravda, že město, v němž bydlel, bylo hříšné a spravedlivý Lot v něm už dávno neměl co dělat. Dávno měl toto město opustit. Je třeba, abychom si připomínali, že špatná společnost opravdu kazí mravy. A to platí nejenom pro naše děti, ale platí především pro nás samotné.

- *Blaze muži, který se neřídí radami svévolníků, který nestojí na cestě hříšných, který nesedává s posměvači. (Ž 1,1)*
- *Kdo chodívá s moudrými, stane se moudrým, kdežto tomu, kdo se přátelí s hlupáky, se povede zle. (Př 13,20)*

A mohli bychom najít další místa v Písmu. Ale všechna tato místa mluví o vnitřním postoji člověka a nikoliv o vnějších věcech. Nemluví o tom, kde žijeme, kde pracujeme, nemluví až tak o tom, s kým přesně se stýkáme. Vzpomínáte, jak nazývali Pána Ježíše Krista? Přítel celníků a hříšníků (Mt 11,19)! Jde o to, čím se řídíme – jestli je to rada zbožná, nebo rada bezbožná,

rada svévolníků. Jde o to, na jakou cestu se vydáváme – zda na cestu svatosti, nebo cestu hříchu, jde o to, co posloucháme, na co se díváme a od koho se učíme – jsou to posměvači nebo svatí? Když psal apoštol Pavel do Korintu, tak jim napsal:

- *Napsal jsem vám v listě, abyste neměli nic společného se smilníky; ale nemyslel jsem tím všechny smilníky tohoto světa nebo lakomce, lupiče a modláře, protože to byste museli ze světa utéci. Měl jsem však na mysli, abyste se nestýkali s tím, kdo si sice říká bratr, ale přitom je smilník nebo lakomec nebo modlář nebo utrhač nebo opilec nebo lupič; s takovým ani nejezte. (1K 5,9-11)*

Pavel ukazuje, že oddělenost od světa musí být především vnitřní. Je to oddělenost od hříchu, tedy svatost a posvěcení, růst ve svatosti. Ale píše tady i o té vnější oddělenosti a ta se týká těch, kdo vypadají jako bratři, ale nejsou. Vzpomínáte si, jak Lot oslovoval sodomské muže, kteří se chtěli dobýt do jeho domu? Bratři moji!

Lot už nedokázal bratra od svévolníka. Podobně se dnes chtějí někteří křesťané učit od lidí, kteří uctívají modly, klaní se obrazům a modlí se k mrtvým – a nazývají je stejně jako Lot: bratři moji! Co může být výsledkem takové koalice? Skončí to stejně, jako příběh Lotových dcer:

- *Daly mu tedy té noci pít víno. Pak vešla prvorozená a ležela s otcem. **On však nic nevěděl**, ani když ulehla, ani když vstala. Příštího dne řekla prvorozená té mladší: "Hle, na dnešek jsem ležela s otcem já. Dáme mu pít víno i této noci a vejdeš ty a budeš s ním ležet. Tak dáme život potomstvu ze svého otce." Daly mu tedy pít víno i této noci a mladší přišla a ležela s ním. **On však nic nevěděl**, ani když ulehla, ani když vstala. Tak obě Lotovy dcery otěhotněly se svým otcem. I porodila prvorozená syna a nazvala ho Moáb (to je Z otce zplozený); ten je praotcem Moábců až podnes. A mladší porodila také syna a*

nazvala ho Ben-amí (to je Syn mého příbuzného); ten je praotcem Amónovců až podnes. (Gn 19,33-38)

Lot se propadal stále hlouběji. To, co tady čteme je skutečně tragédií, která nám ukazuje, jak dlouhá jsou chapadla hříchu, jak hluboko a daleko hřích prorůstá. Co stálo na samotném začátku? Kořeny najdeme nějakých 23 let před touto událostí, když se Lot oddělil od svého strýce Abrahama. Lot se rozhlédl a viděl krásnou a úrodnou zemi s pěknými městy. Byla tady Lotova touha po krásné zemi, duchovní nerozlišování, to, jak chtěl vypadat dobře před světem, být mu podobný. Nehledal Boží vůli, ale šel tak, jak ho vedly jeho oči. A jaký byl výsledek?

Dva národy, které se staly nepřáteli starozákonního Božího lidu. Dva národy, které sváděly Boží lid k modlářství a k hříchu. Dva národy, které žily tak, že nad nimi Bůh nakonec vynesl tvrdý soud:

- *Moáb bude vyhlazen, už nebude lidem, protože se vyvyšoval nad Hospodina. (Jr 48,42)*
- *[O Amónovi:] Hle, přivedu na tebe postrach, je výrok Panovníka, Hospodina zástupů, ze všech stran kolem tebe. Budete rozehnáni každý zvlášť. A nebude nikoho, kdo by shromáždil vyplašené. (Jr 49,5)*

Ale o obou nakonec Bůh říká, že jejich úděl změní – dojdou požehnání skrze Abrahama, resp. skrze jeho potomka Ježíše Krista. A to nás vede k závěru:

5. DRUHÉ POVZBUZENÍ: PAMATUJTE NA LOTOVA BOHA

Od 38. verše se už se jménem Lota setkáváme jenom třikrát ve Starém zákoně – pokaždé jde o souhrnné označení jeho potomků – Amóna a Moába. Lot není postavou, kterou bychom měli následovat nebo si z ní brát

příklad. Jde o smutný a tragický příběh lidského hříchu, hříchu spravedlivého muže Božího.

O to víc v celém příběhu vyniká velikost Boží. Už jsme o tom mluvili, ale já to chci ještě na závěr připomenout.

Je zde milosrdný Bůh, Bůh, který se slitovává. Bůh, který vás nenechá ležet, když upadnete do bahna hříchu, ale když jste tak hluboko, že ani nemůžete vstát, tak pošle své anděly, aby vás za ruce vyvlekli ven. Možná přitom přijdete o všechno, možná jako Lot ztratíte své postavení, svůj majetek, svůj dům, svou rodinu. Ale jako kořist získáte život. A to je Boží milost.

- *Jaký prospěch bude mít člověk, získá-li celý svět, ale svůj život ztratí? A zač získá člověk svůj život zpět? (Mt 16,26)*

Jedině Bohu buď dík skrze Ježíše Krista, našeho Pána!

BOŽÍ SVRCHOVANOST A LIDSKÁ VŮLE

Arthur W. Pink

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

- „*Neboť je to Bůh, který ve vás působí, že chcete i činíte, co se mu líbí*“ (Fp 2,13).

V dnešní době panuje mnoho vážných omylů a bludů ohledně podstaty a moci vůle padlého člověka. Mnozí zastávají ty nejmylnější představy a názory, a to včetně mnoha Božích dětí. Převažuje populární představa, která se dokonce vyučuje z drtivé většiny kazatelen, a to, že člověk má „svobodnou vůli“ a že spása k hříšníkovi přichází skrze to, že jeho vůle spolupracuje s Duchem svatým. Popírat „svobodnou vůli“ člověka, tedy jeho moc a schopnost vybrat si to, co je dobré, jeho vrozenou schopnost přijmout Krista, znamená okamžitě upadnout do nelibosti, a to i u většiny těch, kdo o sobě prohlašují, že jsou ortodoxní.

A přece, Písmo jasně a důrazně říká: „Nezáleží tedy na tom, kdo chce, ani na tom, kdo se namáhá, ale na Bohu, který se smilovává“ (Ř 9,16).

Komu bychom tedy měli věřit: Bohu nebo kazatelům?

Ale někdo může odpovědět: „Copak Jozue neřekl Izraeli: ‚Vyvolte si dnes, komu chcete sloužit?‘“ Ano, to řekl; ale proč nedokončíte jeho větu? – „zda božstvům, kterým sloužili vaši otcové, když byli za řekou Eufратem, nebo božstvům Emorejců, v jejichž zemi sídlíte“ (Joz 24,15)! Ale proč se pokoušet postavit Písmo proti Písmu? Boží Slovo si nikdy neprotiřečí; a Slovo jasně prohlašuje, že „není, kdo by hledal Boha“ (Ř 3,11).

Neřekl Kristus lidem ve své době „Nechcete přijít ke mně, abyste měli život“ (J 5,40)? „Ano, ale někteří k němu přišli, někteří Ho přijali.“ To je pravda, a kdo to byl?

Jan 1,12-13 nám říká: „Těm pak, kteří ho přijali a věří v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi. Ti se nenarodili, jen jako se rodí lidé, jako děti pozemských otců, nýbrž narodili se z Boha”!

Ale neříká snad Písmo „Kdo chce, ať přijde“? Ano, říká, ale znamená to snad, že každý chce přijít? Co s těmi, kdo nechtějí přijít? „Kdo chce, ať přijde“ nenaznačuje, že padlý člověk má (sám v sobě) schopnost přijít, o nic víc, než „Zvedni tu ruku“ naznačuje, že muž s odumřelou rukou byl (sám o sobě) schopný to udělat.

Sám o sobě má přirozený člověk schopnost odmítnout Krista; ale sám v sobě nemá možnost Krista přijmout.

A proč?

Protože má mysl, která je „v nepřátelství vůči Bohu“ (Ř 8,7 ČSP); protože má srdce, které ho nenávidí (J 15,18). Člověk si volí podle své přirozenosti, a proto předtím, než si kdy zvolí nebo upřednostní to, co je božské a duchovní, musí mu být dána nová přirozenost; jinými slovy, musí se znovu narodit.

Někdo se možná zeptá: „Ale nepřekonává snad Duch svatý nepřátelství člověka a jeho nenávisť; neusvědčuje hříšníka z jeho hříchů a z toho, že potřebuje Krista? A nepůsobí takovéto usvědčení i v mnohých, kteří hynou?“ Takovýto jazyk prozrazuje pomýlené uvažování: kdyby nepřátelství takového člověka bylo skutečně „překonáno“, byl by se okamžitě obrátil ke Kristu. To, že nepřichází ke Spasiteli, ukazuje, že jeho nepřátelství není překonáno ani poraženo. Avšak to, že mnozí jsou skrze

kázání Slova usvědčování Duchem svatým, a přesto zemřou v nevíře, je závažná pravda. A přece, nesmíme zapomínat na skutečnost, že Duch svatý dělá v každém z Božích vyvolených něco mnohem více, než co koná v nevyvolených: působí v nich „chtění i činění podle své dobré vůle“ (Fp 2,13 ČSP).

Arminiáni by na to, co jsme řekli výše, odpověděli: „Ne, usvědčující dílo Ducha je stejné v obrácených i neobrácených; to, co jedny odlišuje od druhých, je to, že jedni z nich se snahám Ducha podvolí, zatímco druzí jim vzdorují. Ale kdyby to tak bylo, pak by křesťan byl tím, kdo si „dal vyniknout“ – Písmo však říká, že tento rozdíl spočívá v Boží milosti (1K 4,7). Znovu; kdyby to tak bylo, křesťan by měl důvod se vychloubat a oslavovat sám sebe za to, že spolupracoval s Duchem; to by však přímo protiřečilo Efezským 2,8-9: „Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar.“

Chci teď apelovat na zkušenost křesťanského čtenáře. Nebyl snad čas (kéž vzpomínka na něj skloní každého z nás až k prachu), kdy jste nechtěli přijít ke Kristu? Ano, byl. Pak jste k Němu však přišli. Jste nyní připraveni vzdát Mu za to veškerou slávu (Ž 115,1)? Neuznáváte snad, že jste přišli ke Kristu, protože vás Duch svatý z neochotných učinil ochotnými? Ano, uznáváte. Pak je tedy nade vše jasné, že Duch svatý v mnoha jiných neudělal to, co udělal ve vás! Mnozí další slyšeli evangelium, bylo jim ukázáno, že potřebují Krista, a přece, stále nejsou ochotní k Němu přijít. Proto je zjevné, že ve vás vykonal více než v nich.

Říkáte: „Ale já si dobře pamatuji chvíli, kdy mi byla velká otázka evangelia předložena, a mé svědomí mi svědčí, že má vůle konala a že jsem se poddal Kristovým nárokům na mě“?

To je docela pravda. Ale předtím, než jste se „poddali“, Duch svatý překonal přirozené nepřátelství vaší mysli vůči Bohu. A toto nepřátelství nepřekonává ve všech. Jestli někdo řekne, že „To je proto, že nebyli svolní k tomu, aby jejich nepřátelství bylo překonáno.“ Ach, nikdo k tomu není „svolný“, dokud Bůh nevytvoří veškerou svou moc a nevykoná v jeho srdci zázrak milosti.

Nyní se však potřebujeme zeptat: Co je lidská vůle? Je sebeurčující hybnou silou, nebo je naopak určena něčím jiným? Je svrchovaným vládcem nebo služebníkem? Je vůle nadřazena všem ostatním schopnostem a silám našeho bytí, a proto je všechny řídí, nebo se řídí impulzy a podléhá jejich zalíbením?

Vládne vůle mysli, nebo vládne mysl vůli? Je vůle svobodná dělat, co se jí zlíbí, nebo se musí poslušně podřizovat něčemu mimo ni?

„Je vůle nezávislá na jiných velkých schopnostech či silách duše, je člověkem v člověku, který může člověka změnit a jít proti němu a rozdělit ho na části, jako se rozbíjí na kousky skleněný had? Nebo je vůle spojena s jinými schopnostmi a faktory, jako je ocas hada spojen s jeho tělem, které je spojené s hlavou, a tak tam, kam jde hlava, jde celý tvor, a jak uvažuje člověk ve svém srdci, právě takový je? Nejprve myšlenka, poté srdce (touha nebo odpor) a poté skutek. Je to tímto způsobem, jako když pes vrtí ocasem? Nebo je to tak, že vůle, ocas, vrtí psem? Je vůle první a hlavní věcí v člověku, nebo je věcí poslední – aby byla podřízená všem ostatním faktorům? A je pravá filozofie morálních skutků a její postup to, co vidíme v Genesis 3,6: ‚Žena viděla, že je to strom s plody dobrými k jídlu‘ (smyslové vnímání, inteligence), ‚lákavý‘ (city), ‚vzala tedy z jeho plodů‘ (vůle)?“ (G. S. Bishop).

Tyto otázky jsou něčím mnohem větším než akademickým zájmem. V praxi jsou velmi důležité. Věříme, že nezajdeme příliš daleko, když řekneme, že odpověď na tyto otázky je základním testem zdravého učení.¹

1. PODSTATA LIDSKÉ VŮLE

Co je vůle? Odpovídáme, že vůle je schopnost volit, bezprostřední příčina veškerých skutků. Volba v sobě nutně zahrnuje odmítnutí jedné věci a přijetí jiné. Než může dojít k jakékoliv volbě, mysl musí mít k dispozici pozitivní i negativní možnost.

V každém skutku vůle je upřednostnění něčeho – touha po jedné věci spíše než po jiné. Tam, kde není žádné upřednostňování, ale pouze lhostejnost, není žádné chtění. Chtít, užívat vůli, znamená rozhodovat se mezi dvěma či více možnostmi. Ale je zde něco, co volbu ovlivňuje; něco, co určuje rozhodnutí. Proto vůle nemůže být svrchovaná, jelikož je služebníkem tohoto něčeho.

Vůle nemůže být zároveň svrchovaným vládcem i služebníkem. Nemůže být zároveň příčinou i důsledkem. Vůle není příčinou, protože, jak jsme už řekli, něco způsobuje, že si vybírá, a proto příčinou musí být toto něco. Volba jako taková je ovlivňována konkrétními úvahami, je určena různými vlivy, které působí na daného jednotlivce, a proto je vůle důsledkem těchto úvah a vlivů; a jestliže je důsledkem, musí být jejich služebníkem; a jestliže vůle je jejich služebníkem, pak není jejich svrchovaným vládcem, a jestliže

¹ Poté, co jsem napsal výše zmíněné, četl jsem jeden z pozdějších článků J. N. Darbyho s názvem „Takzvaná svobodná vůle člověka“, který začíná těmito slovy: „Toto opětovné objevení učení o svobodné vůli podporuje domněnku toho, že přirozený člověk není nenapravitelně padlý, protože právě k tomuto učení vede. Všichni, kteří nikdy nebyli hluboce usvědčeni z hříchu, všichni lidé, jejichž usvědčení se týká jen odporných vnějších hříchů, více či méně věří ve svobodnou vůli.“

vůle není svrchovaným vládcem, rozhodně jí nemůžeme přisuzovat absolutní „svobodu“.

Skutky vůle nemohou vycházet samy ze sebe – říci, že mohou, znamená předpokládat ničím nezpůsobený důsledek. „Ex nihilo nihil fit“ – nic nemůže způsobit něco.

Ve všech dobách však byli ti, kdo bojovali za absolutní svobodu či svrchovanost lidské vůle. Lidé budou argumentovat, že vůle má sebeurčující moc. Říkají například „Mohu se podívat nahoru nebo dolů. Mysl je v tom lhostejná, rozhodnout musí vůle.“ Ale to je protimluv.

Tento příklad předpokládá, že si vyberu jednu věc, kterou upřednostním před jinou, a to ve stavu naprosté lhostejnosti.

Je zjevné, že nemůže být pravda obojí.

Ale někdo může odpovědět, že mysl byla úplně lhostejná až do chvíle, kdy začala něco upřednostňovat. Přesně tak; a do té chvíle byla v nečinnosti i vůle! Ale ve chvíli, kdy zmizela lhostejnost, byla učiněna volba, a fakt, že lhostejnost uvolnila místo upřednostnění, vyvrací argument, že vůle je schopná vybrat si mezi dvěma věcmi, které jsou si pro ni rovné.

Jak jsme řekli, vůle předpokládá přijetí jedné alternativy a odmítnutí alternativ ostatních.

Vůle je určovaná tím, co způsobuje její rozhodnutí. Jestliže je vůle něčím určená, pak zde musí být něco, co ji určuje. Co tedy je tím, co určuje vůli?

My odpovídáme, že nejsilnější motivační síla, která na ni působí. To, co je touto motivační silou, se v jednotlivých případech liší. V jednom to může být logika a rozum, v jiném svědomí, v dalším emoční impulz, v dalším šeptání pokušitele, v dalším moc Ducha svatého; ať už nejsilnější motivační silou bude kterýkoliv z těchto faktorů, ať už bude největší vliv na daného

jednotlivce mít kterýkoliv z nich, bude to právě on, který pobídne vůli jednat.

Jinými slovy, skutek vůle je určen stavem mysli (která je ovlivňovaná světem, tělem, ďáblem i Bohem), který má největší vliv na vyvolání reakce vůle. Abychom ilustrovali, co jsme právě řekli, pojďme si rozebrat prostý příklad –

Jednou odpoledne v den Páně trpěl náš přítel vážnou bolestí hlavy. Velmi chtěl navštívit nemocné, ale bál se, že kdyby to udělal, jeho stav by se zhoršil a v důsledku by toho večera namohl jít a slyšet kázání evangelia. Měl na výběr ze dvou možností: navštívit to odpoledne nemocné a riskovat, že sám bude nemocný, nebo si toho odpoledne odpočinout (a navštívit nemocné další den) a pravděpodobně vstát občerstvený a připravený na večerní bohoslužbu. A teď, co to bylo, co způsobilo, že se náš přítel rozhodl mezi těmito dvěma možnostmi? Vůle? Ani v nejmenším.

Je pravda, že nakonec to, co rozhodne, bude vůle, ale vůle jako taková bude k tomuto rozhodnutí něčím pohnuta. Ve výše uvedeném příkladu pro obě možnosti existovaly silné motivace; tyto motivace vzájemně srovnával právě daný jednatel, tedy jeho srdce a mysl, a jednu z alternativ podporovaly silnější motivace než druhou; důsledkem bylo odpovídající rozhodnutí, a podle něj se zachovala vůle. Našeho přítele na jedné straně pobízel smysl pro povinnost, ať navštíví nemocné; soucit ho vedl, ať to udělá, a proto jeho mysl čelila silné motivaci.

Na druhou stranu, jeho úsudek mu připomněl, že si sám rozhodně nepřipadá zdravý, že si nutně potřebuje odpočinout, že když půjde navštívit nemocné, jeho vlastní stav se pravděpodobně zhorší, a v takovém případě nebude moci toho večera slyšet kázání evangelia; navíc, věděl, že,

pokud Pán bude chtít, může nemocné navštívit zítra, a proto došel k závěru, že si to odpoledne odpočine.

Našemu křesťanskému bratrovi zde tedy byly předloženy možnosti: na jedné straně byly smysl pro povinnost a jeho vlastní soucit, na druhé straně byly uvědomění jeho vlastní potřeby a skutečný zájem o Boží slávu, protože cítil, že by toho večera měl jít a slyšet kázání evangelia. Zvítězila druhá možnost. Duchovní ohledy převážily nad jeho smyslem pro povinnost. Poté, co se rozhodl, se podle svého rozhodnutí zachoval, a tak si odpočinul. Rozbor výše zmíněného případu ukazuje, že mysl nebo uvažování byly určeny duchovními zájmy, a mysl omezovala a ovládala vůli. Proto říkáme, že jestliže je vůle ovládána, není ani svrchovaná ani svobodná, ale je služebníkem mysli.

Jedině tehdy, když si uvědomíme skutečnou podstatu svobody, a vezmeme na vědomí, že vůle podléhá motivacím, které ji ovlivňují, budeme schopni rozsoudit, že mezi výroky Svatého Písma o našem požehnaném Pánu není žádný rozpor.

V Matouši 4,1 čteme: „Tehdy byl Ježíš Duchem vyveden na poušť, aby byl pokoušen od ďábla“; v Markovi 1,12-13 se však dozvídáme: „A ihned ho Duch vypudil na poušť. Byl na poušti čtyřicet dní a satan ho pokoušel; byl mezi dravou zvěří a andělé ho obsluhovali“ (Mk 1:12 *podle BK*)

Tato dvě tvrzení je naprosto nemožné sladit s arminiánskou představou o vůli. Ve skutečnosti zde však není žádný problém. To, že Kristus byl „vypuzen“ (BK), naznačuje, že se jednalo o důrazný či mocný impulz, jakému nebylo možné vzdorovat nebo ho odmítnout; to, že byl „vyveden“ ukazuje, že šel dobrovolně. Když tyto dvě skutečnosti spojíme, dozvíme se, že byl vypuzen, a proto šel dobrovolně. Vidíme zde tedy spojení svobody vůle člověka a vítězné

účinnosti Boží milosti: hříšník může být „přitažen“ a „přijít“ ke Kristu – „tažení“ mu předkládá neodolatelnou motivaci, „příchod“ označuje reakci jeho vůle – tak, jako byl Kristus „vypuzen“ a „vyveden“ Duchem na poušť.

Lidská filozofie trvá na tom, že to, co řídí člověka, je vůle; Boží slovo však učí, že to, co je vládnoucím jádrem našeho bytí, je srdce. Na důkaz této pravdy bychom mohli citovat mnoho biblických pasáží. „Především střež a chraň své srdce, vždyť z něho vychází život“ (Př 4,23). „Z nitra totiž, z lidského srdce, vycházejí zlé myšlenky, smilství, loupeže, vraždy“ atd. (Mk 7:21). Zde náš Pán sleduje tyto hříšné skutky zpět k jejich zdroji a vyhlašuje, že jejich pramenem je „srdce“, nikoliv vůle!

Znovu; „Lid tento ctí mě rty, ale srdce jejich je daleko ode mne“ (Mt 15,8). Kdyby byl třeba další důkaz, mohli bychom upozornit na fakt, že slovo „srdce“ v Bibli najdeme více než třikrát častěji než slovo „vůle“ či „chtít“, a to i přesto, že prakticky polovina výskytů „vůle“ hovoří o Boží vůli!

Když tvrdíme, že to, co řídí člověka, je srdce a nikoliv vůle, není to tak, že bychom se chtěli jen přít o slova; trváme na životně důležitém rozdělení. Představte si člověka, před kterým jsou dvě možnosti; kterou si vybere? Tvrdíme, že tu, která mu nejvíce odpovídá, tedy nejvíce odpovídá jeho „srdci“ – nejhlubšímu nitru jeho bytí. Když hříšníkovi předložíme život ctnosti a zbožnosti a život hříšné bezuzdnosti, který si vybere? Ten druhý. Proč? Protože právě to je jeho volba.

Ale dokazuje to, že vůle je svrchovaná či samostatná? Naprosto ne.

Vraťme se od důsledku k příčině. Proč si hříšník vybírá život hříšné bezuzdnosti? Protože ho upřednostňuje – a upřednostňuje ho navzdory všem protiargumentům, navzdory tomu, že jeho důsledky se mu nelíbí. A proč ho upřednostňuje? Protože jeho srdce je hříšné. Když se se stejnými

možnostmi podobně setkává křesťan, vybírá si a usiluje o život zbožnosti a ctnosti. Proč? Protože mu Bůh dal nové srdce či přirozenost. Proto můžeme říct, že to, co činí hříšníka lhostejným vůči veškerému naléhání, ať opustí svou hříšnou cestu, není vůle, ale jeho porušené a zlé srdce. Nepřijde ke Kristu, protože nechce, a nechce proto, že jeho srdce Krista nenávidí a miluje hřích (viz Jer 17,9)!

Když jsme výše definovali vůli, uvedli jsme, že „vůle je schopnost volit, bezprostřední příčina veškerých skutků.“ Říkáme, že se jedná o bezprostřední příčinu, jelikož vůle není hlavní příčinou jakéhokoliv skutku o nic víc, než je jí ruka. Tak, jako je ruka ovládána svaly a nervy paže, a paže je ovládána mozkiem; stejně tak je vůle služebníkem mysli, a mysl je ovlivňována různými vlivy a motivy, které na ni působí.

Někdo se může zeptat: „Neapeluje snad Písmo na vůli člověka? Není snad psáno ‚Kdo touží, ať zadarmo nabere vody života‘ (Zj 22,17)? A neřekl náš Pán ‚Ale vy nechcete přijít ke mně, abyste měli život‘ (J 5:40)?“ Odpovídáme: důraz Písma není vždycky na „vůli“ člověka; adresuje i jeho další schopnosti a oblasti. Například: „Kdo má uši k slyšení, ať slyší.“ „Poslouchejte a vaše duše bude žít.“ „Pohlédněte ke mně a buďte zachráněni.“ „Uvěř v Pána Ježíše Krista a budeš zachráněn.“ „Pojďte, projednejme to spolu.“ „Srdcem se věří ku spravedlnosti.“ Atd., atd.

2. OTROCTVÍ LIDSKÉ VŮLE

Jakékoliv pojednání, které tvrdí, že se zabývá lidskou vůlí, jejím charakterem a funkcí, se musí věnovat vůli tří různých lidí, a to nepadlého Adama, hříšníka a Pána Ježíše Krista. V nepadlém Adamovi byla svobodná vůle, která byla svobodná v obou směrech, svobodná k dobru i svobodná ke zlu. Adam byl stvořen ve stavu nevinnosti, avšak ne ve stavu svatosti,

jak se často předpokládá a tvrdí. Adamova vůle proto byla ve stavu morální rovnováhy: to znamená, že v Adamovi nebyly žádné sklony, které by ho omezovaly a směřovaly buď k dobru, nebo ke zlu. Adam se jako takový radikálně lišil od svých potomků, stejně jako od „člověka Krista Ježíše“.

Ale s hříšníkem je to naprosto naopak. Hříšník se rodí s vůlí, která není ve stavu morální rovnováhy, jelikož je v něm srdce, které je „nejúskočnější ze všeho a nevyčísitelné“ dává mu sklony ke zlu.

A s Pánem Ježíšem to bylo právě naopak: I on se radikálně lišil od nepadlého Adama. Pán Ježíš Kristus nemohl zhřešit, protože byl „Svatý Boží“. Předtím, než se narodil do tohoto světa, Marii bylo řečeno: „Sestoupí na tebe Duch svatý a moc Nejvyššího tě zastíní; proto i tvé dítě bude svaté a bude nazváno Syn Boží“ (Lk 1,35). S bázni tedy můžeme říct, že vůle Syna člověka nebyla ve stavu morální rovnováhy, to jest stejně schopná obrátit se k dobru či ke zlu. Vůle Pána Ježíše byla nakloněna k tomu, co je dobré, protože po boku Jeho bezhříšné, svaté, dokonalé lidskosti bylo Jeho věčné božství. Na rozdíl od vůle Pána Ježíše, která byla nakloněna k dobru, a Adamovy vůle, která před pádem byla ve stavu morální rovnováhy – mohl se obrátit k dobru či ke zlu – hříšník je nakloněný ke zlu, a proto je svobodný pouze v jednom směru, a to ve směru zla.

Hříšníkova vůle je zotročena, protože je v otroctví převráceného srdce a slouží mu.

V čem spočívá hříšníkova svoboda?

Tato otázka se přirozeně nabízí na základě toho, co už jsme řekli výše. Hříšník je „svobodný“ v tom smyslu, že ho nenutí nic zvenku. Bůh nikdy nenutí hříšníka hřešit. Ale hříšník nemá „svobodu“ v tom, jestli konat dobro nebo zlo, protože zlé srdce má vždycky sklon k hříchu.

Pojďme si ilustrovat, co máme na mysli. Držím v ruce knihu. Když ji pustím, co se stane? Spadne. Jakým směrem? Dolů; vždycky dolů. Proč? Protože v reakci na zákon gravitace ji její vlastní váha stáhne dolů.

Řekněme, že chci, aby ta kniha byla o metr výše. Co teď? Musím ji zvednout; knihu musí zvednout nějaká vnější síla. Právě takový je vztah mezi padlým člověkem a Bohem. Když ho drží Boží moc, brání to tomu, aby upadl hlouběji do hříchu; odstraňte však tuto moc a padne – jeho vlastní váha (hříchu) ho stáhne dolů. Bůh ho netlačí dolů o nic víc, než jak moc jsem já tlačil dolů tu knihu. Odstraňte to božské zadržení a každý člověk se může stát a stane někým jako Kain, faraó a Jidáš. Jak se tedy hříšník může pohnout směrem k nebesům? Aktem své vlastní vůle? Ne. Vnější síla ho musí uchopit a zvednout ho každý palec této cesty. Hříšník je svobodný; je však svobodný pouze v jednom směru – má svobodu padnout, svobodu hřešit. Jak to vyjadřuje Slovo: „Když jste byli služebníky hříchu, měli jste svobodu od spravedlnosti“ (Ř 6,20). Hříšník má svobodu konat, jak se mu zlíbí; vždycky tak, jak se mu zlíbí (s výjimkou toho, jak ho v jeho hříchu omezuje Bůh), ale jeho zálibou je jediné hřích.

V úvodním odstavci této kapitoly jsme trvali na praktické důležitosti správného pochopení přirozenosti a funkce vůle – na tom, že se jedná o základní test teologické ortodoxie či zdravosti učení.

Chceme toto tvrzení zdůraznit a pokusit se dokázat jeho přesnost. Svoboda nebo otroctví vůle byly dělicí čarou mezi augustinianstvím a pelagianstvím a později mezi kalvinismem a arminianstvím. Když vše zjednodušíme, znamená to, že rozdíl spočíval v potvrzení nebo popření naprosté padlosti člověka. Protože s tímto učením souhlasíme, zaměříme se nyní na:

3. NESCHOPNOST LIDSKÉ VŮLE

Je v moci vůle člověka přijmout nebo odmítnout Pána Ježíše Krista jako Spasitele? Když je hříšníkovi kázáno evangelium, když ho usvědčuje Duch svatý z jeho padlosti, znamená to, že v konečném důsledku je na rozhodnutí jeho vůle, jestli bude vzdorovat nebo jestli se poddá Bohu? Odpověď na tuto otázku určuje naše představa o lidské padlosti. To, že člověk je padlým stvořením, je něco, co odsouhlasí všichni vyznávající křesťané, ale často je těžké určit, co pro mnohé z nich znamená výraz „padlý“. Zdá se, že obecným názorem je, že člověk je nyní smrtelný, že už není ve stavu, v jakém opustil ruce svého Stvořitele, že podléhá chorobám, že dědí zlé tendence; ale jestli použije své schopnosti co nejlépe, nakonec přece nějak bude šťastný. Ach, jak daleko je to od té smutné pravdy! Slabosti, nemoci, dokonce i tělesná smrt jsou jen maličkostí ve srovnání s morálními a duchovními důsledky pádu! Skutečnou představu rozsahu této strašlivé katastrofy můžeme pochopit jedině ze studia Svatých Písem.

Když říkáme, že člověk je naprosto padlý, míníme tím, že vstup hříchu do lidského bytí ovlivnil každou jeho část a schopnost. Naprostá padlost znamená, že člověk je duchem a duší a tělem otrokem hříchu a zajatcem ďábla – žije „podle běhu tohoto světa, poslušen vládce nadzemských mocí, ducha, působícího dosud v těch, kteří vzdorují Bohu“ (Ef 2,2).

Toto tvrzení by nemělo potřebovat další obhajobu: je běžnou skutečností lidské zkušenosti. Člověk není schopný uvědomit si vlastní záměry a uskutečnit své vlastní ideály. Nedokáže dělat věci, které by chtěl. Paralyzuje ho jeho morální neschopnost. To je jasný důkaz, že není svobodný, ale že je otrok hříchu a Satana. „Váš otec je ďábel a vy chcete dělat, co on žádá“ (J 8:44).

Hřích je více než jen skutek nebo řada skutků; je to stav bytí. Hřích je kořenem a příčinou jednotlivých hříšných skutků. Hřích pronikl a prostoupil celé bytí člověka. Oslepil jeho chápání, zvrátil jeho srdce, odcizil jeho mysl od Boha. A vůle hříchu také neunikla. Vůle je pod nadvládou hříchu a Satana. To znamená, že vůle není svobodná.

Stručně, city a vášně milují to, co milují, a vůle si vybírá to, co si vybírá, kvůli stavu srdce a kvůli tomu, že srdce je klamné nade vše a naprosto zvrácené, „není, kdo by hledal Boha“ (Ř 3,11).

Zopakujeme naši otázku: Je v moci hříšnickovy vůle, aby se poddal Bohu? Pojdme se pokusit ji zodpovědět tím, že si položíme několik dalších: Může voda (sama o sobě) zvýšit svou hladinu? Může se z něčeho nečistého stát něco čistého? Může vůle zvrátit celou tendenci a náklonnost lidské přirozenosti? Může to, co je pod nadvládou hříchu, zplodit to, co je čisté a svaté? Je jasné, že ne.

Jestliže se vůle padlého a zvráceného stvoření má kdy pohnout směrem k Bohu, musí to vypůsobit božská moc, která přemůže vliv hříchu, které vůli táhnou opačným směrem. Jedná se jen o jiný způsob, jak říct „Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřitáhne Otec, který mě poslal“ (J 6:44). Jinými slovy, Božímu lidu musí být v den Jeho moci dáno chtít (Ž 110,3).

Jak řekl pan Darby, „Jestliže Kristus přišel, aby zachránil to, co bylo ztraceno, svobodná vůle zde nemá místo. Není to tak, že by Bůh bránil lidem v přijetí Krista – nic takového. Ale když Bůh používá všechna možná lákadla a podněty, vše, co by mohlo ovlivnit srdce člověka, jen to ukazuje, že člověk to vše odmítá – jeho srdce je tak porušené, jeho vůle tak rozhodnutá nepodřídít se Bohu (ať už ho k hříchu povzbuzuje ďábel jakkoliv), že ho nic nedokáže přimět k tomu, aby přijal Pána a vzdal se

svého hříchu. Jestliže slovy ‚svoboda člověka‘ míní, že ho nikdo nenutí odmítnout Pána, tato svoboda rozhodně existuje. Ale jestliže tím ohledně nadvlády hříchu, kterému člověk otročí, říkají, že se z ní může dobrovolně vymanit, že může svůj stav opustit a rozhodnout se pro dobré – a vyznávat to při tom jako dobré a souhlasit s tím – *žádnou takovouto svobodu nemá*. Nepodřizuje se zákonu, by ani nemůže; ti, kdo jsou v těle, se Bohu líbit nemohou.“

Vůle není svrchovaným vládcem; je služebníkem, jelikož ji ovlivňují a ovládají další stránky bytí člověka. Hříšník není svobodný, jelikož je otrokem hříchu – to jasně ukazují slova našeho Pána: „Když vás Syn osvobodí, budete skutečně svobodni“ (J 8,36).

Člověk je racionální bytost a jako takový je zodpovědný před Bohem a Jemu vykazatelný; tvrdit však, že je svobodnou morální bytostí znamená popírat, že je naprosto padlý – to znamená padlý svou vůlí stejně jako vším jiným. Jelikož vůli člověka řídí jeho mysl a srdce a jelikož ty byly zkaženy a pokřiveny hříchem, je jasné, že jestliže se člověk kdy má obrátit či jen pohnout směrem k Bohu, Bůh sám v něm musí působit „i chtění i činění podle své dobré vůle“ (Fp 2,13). Ta slavná svoboda člověka je ve skutečnosti „otroctvím zániku“; slouží „všelijakým vášním a rozkoším“.

Jeden velmi učený služebník Boží řekl: „Vůle člověka je neschopná. Není ani v nejmenším příznivě nakloněná Bohu. Věřím ve svobodnou vůli; ale je to vůle, která má svobodu *pouze k tomu, aby jednala podle své přirozenosti*. Holubice nechce žrát zdechliny; havran nechce žrát čistou stravu holubice. Vložte přirozenost holubice do havrana a bude žrát stravu holubice. Satan nedokáže toužit po svatosti. Říkám to s bázní – Bůh by nikdy nemohl toužit po zlu. Hříšník se svou hříšnou přirozeností nikdy nemůže chtít to, co

odpovídá Boží vůli. Proto se musí znovu narodit“ (J. Denham Smith). Právě to je naším argumentem v této kapitole – vůle je omezená přirozeností.

Mezi „výnosy“ Tridentského koncilu (1563), který je posvátným standardem papežistů, najdeme například toto:

„Jestliže někdo tvrdí, že svobodná vůle člověka, pohnutá a probuzená Bohem, nespolupracuje s Bohem, který je hybatelem a probuditel, svým souhlasem, aby se tak připravila a naklonila k získání ospravedlnění; jestliže někdo řekne, že lidská vůle nemůže odmítnout podřídit se, jestliže se jí tak zlíbí, ale že je nečinná a pasivní; takový ať je proklet!

Jestliže někdo tvrdí, že od Adamova pádu byla svobodná vůle člověka ztracena a uhašena; nebo že svobodná vůle je jen formální, že se jedná jen o název, který neoznačuje nic skutečného, že se jedná o blud, který uvedl do církve Satan; takový ať je proklet!“

Proto: ti, kdo dnes trvají na svobodné vůli přirozeného člověka, věří přesně tomu, co na v této oblasti učí Řím! To, že římsští katolíci a arminiáni jdou ruku v ruce, můžeme vidět i z dalších výnosů Tridentského koncilu: „Jestliže někdo tvrdí, že znovuzrozený a ospravedlněný člověk má věřit, že jistě patří mezi vyvolené (což 1Te 1,4-5 jasně učí – A.W.P.); takový ať je proklet!“ „Jestliže někdo bude s úplnou a naprostou jistotou tvrdit, že jistě má dar vytrvat až do konce (což J 10,28-30 s jistotou zaručuje – A.W.P.); takový ať je proklet!“

Aby mohl jakýkoliv hříšník být spasen, jsou nevyhnutelně třeba tři věci: Bůh Otec musel zamýšlet jeho spásu, Bůh Syn ji musel vykoupit, Bůh Duch ji musí v jeho životě uskutečnit.

Bůh dělá mnohem více, než že by nám jen předložil „návrh“: kdyby nás jen „zval“, každý jeden z nás by byl ztracen. Tato pravda je velmi

pozoruhodně ilustrována ve Starém zákoně. V Ezdráši 1,1-3 čteme: „V prvním roce vlády Kýra, krále perského, se splnilo slovo Hospodinovo, které mluvil ústy Jeremjáše. Hospodin vzbudil ducha perského krále Kýra, že dal po celém svém království rozhlásit a také zapsat: Toto praví Kýros, král perský: ‚Hospodin, Bůh nebes, mi dal všechna království země. Pověřil mě, abych mu vybudoval dům v Jeruzalémě, který je v Judsku. Kdokoli z vás, ze všeho jeho lidu – Bůh buď s ním – se může vydat na cestu do Jeruzaléma, který je v Judsku, a stavět dům Hospodina, Boha Izraele.‘ ”

Tady byla učiněna „nabídka“ lidu ve vyhnanství a dávala jim příležitost odejít a vrátit se do Jeruzaléma, do Božího sídla. Reagoval na tuto nabídku s nadšením celý Izrael? Rozhodně ne. Drtivé většině vyhovovalo zůstat v zemi nepřítelů. Na tuto nabídku milosrdenství reagoval jen zanedbatelný „ostatek“! A proč zareagovali? Slyšte, co odpovídá Písmo: „Tu se vydali na cestu představitelé judských a benjamínských rodů, kněží a levité, všichni, jejichž ducha probudil Bůh, aby stavěli Hospodinův dům v Jeruzalémě“ (Ezd 1,5)!

Bůh stejným způsobem „probouzí“ ducha svých vyvolených, když k nim přichází účinné povolání. Až do té chvíle nejsou ani v nejmenším ochotni reagovat na kázání Božích pravd.

Za dnes běžné, bludné chápání zotročenosti přirozeného člověka do velké míry může povrchní práce mnoha profesionálních evangelistů v posledních padesáti letech, kterou jen povzbuzuje lenost těch, kdo sedí v lavicích, a neplní svou povinnost, aby „všecko zkoumali“ (1Te 5,21).

Průměrná evangelikální kazatelna dnes budí dojem, že je zcela na vůli a rozhodnutí hříšníka, jestli bude spasen nebo ne. Říká se, že „Bůh udělal to, co bylo na něm, teď musí člověk udělat to, co je na něm.“ Běda, co může

udělat člověk, který je bez života? A člověk je ve své přirozenosti „mrtvý v přestoupeních a hříších“ (Ef 2,1)!

Kdybychom tomu skutečně věřili, více bychom se spoléhali na to, že přijde Duch svatý se svou zázračnou mocí, a méně na naše pokusy „vyhrát lidi pro Krista“.

Když kazatelé hovoří k nespaseným, často používají analogii mezi tím, že Bůh posílá evangelium hříšníkovi, a nemocným člověkem na posteli, vedle kterého je na stolku lék: to jediné, co musí udělat, je natáhnou po něm svou ruku a vzít si ho. Aby ale jeho ilustrace byla alespoň v nejmenším věrná obrázku padlého a zvráceného hříšníka, kterým nám dává Písmo, tento nemocný by musel být popsán jako někdo, kdo je slepý (Ef 4,18), aby tento lék neviděl, jeho ruka paralyzovaná (Ř 5,6), aby se po něm nebyl schopný natáhnout, a jeho srdce nejen zcela prázdné od jakékoliv důvěry v daný lék, ale především naplněné nenávistí vůči lékaři samotnému (J 15,18). Ach, jak povrchní představy o zoufalé situaci člověka dnes převládají! Kristus přišel ne proto, aby pomohl těm, kdo byli ochotní si pomoci sami, ale aby pro svůj lid udělal to, co oni sami pro sebe udělat nedokázali: „Otvíral slepé oči, vyváděl vězně ze žaláře, z věznic ty, kdo sedí v temnotě“ (Iz 42,7).

Teď na závěr pojďme předpokládat a rovnou vyvrátit nevyhnutelnou námitku – Proč kázat evangelium, jestliže člověk na něj není schopný zareagovat? Proč naléhat na hříšníka, ať přijde ke Kristu, jestliže ho jeho hřích zotročil tak, že v sobě nemá žádnou sílu přijít? Odpověď: Nekážeme evangelium proto, že bychom věřili, že lidé jsou svobodné, ničím neomezované morální bytosti, a tak jsou schopní přijmout Krista, ale kážeme ho proto, že je nám to přikázáno v Markovi 16,15; a ačkoliv těm, kteří hynou, je bláznovstvím, „nám, kteří jdeme ke spáse, je mocí Boží“ (1K

1,18). „Neboť bláznovství Boží je moudřejší než lidé a slabost Boží je silnější než lidé“ (1K 1,25).

Hříšník je mrtvý v přestoupeních a hříších (Ef 2,1). A mrtvý člověk je naprosto neschopný chtít cokoliv, proto platí, že „ti, kdo jsou v těle [neznovuzrození], se Bohu líbit nemohou“ (Ř 8,8 ČSP).

Tělesné moudrosti se zdá, že kázat evangelium těm, kdo jsou mrtví, a proto sami nejsou schopní nic udělat, je vrcholem pošetilosti. Ano, ale Boží cesty jsou jiné než naše. Boha těší „skrze bláznovství kázání zachránit ty, kdo věří“ (1K 1,21, *podle KJV*). Lidé mohou považovat za bláznovství prorokovat „mrtvým kostem“ a říkat jim „Slyšte, suché kosti, Hospodinovo slovo!“ (Ez 37,4). Ach, vždyť je to přece slovo Páně – a slova, která On hovoří, „jsou Duch a jsou život“ (J 6,63). Moudří muži stojící u Lazarova hrobu by mohli říci, že je důkazem šílenství, že Pán promlouvá k mrtvému člověku slovy „Lazare, pojď ven.“ Ach, vždyť ten, který takto promluvil, je sám v sobě Vzkříšení a Život a na Jeho příkaz žijí dokonce i mrtví! Jdeme tedy a kážeme evangelium, a to ne proto, že věříme, že hříšníci sami v sobě mají moc přijmout Spasitele, kterého evangelium vyhlašuje, ale proto, že evangelium samotné je Boží mocí ke spasení pro každého, kdo věří, a proto, že víme, že „ti, kteří byli vyvoleni k věčnému životu“ (Sk 13,48), uvěří (J 6:37; 10,16 – povšimněte si definitivní jistoty těchto vyjádření!) v Bohem určený čas, jelikož je psáno „Tvůj lid bude ochotný v den Tvé moci“ (Ž 110,3 *podle KJV*)!

To, co jsme předložili v této kapitole, není výsledkem „moderní filozofie“; ne, naopak, je to její přímý protiklad. Ten, kdo se odchýlil od učení svých biblicky vzdělaných otců, je několik posledních generací.

V Devětatřiceti člancích víry Anglikánské církve čteme: „Stav člověka po Adamově pádu je takový, že se nedokáže ze své přirozené síly odvrátit od hříchu ani se na obrácení jako takové připravit, také není schopen konat dobré skutky víry ani volat k Bohu. Proto nemáme žádnou schopnost ani sílu konat dobré skutky, které by byly před Bohem přijatelné a Jemu příjemné; to vše může umožnit jen Boží milost v Kristu, která nám (poté, co je nám dána) zabraňuje [ve zlu], umožňuje nám chtít konat dobro a pracuje v nás, když tuto dobrou vůli máme“ (Článek 10). Ve Westminsterském rozšířeném katechismu (přijímaném presbyteriány) čteme: „Hříšnost stavu, do kterého člověk padl, spočívá v provinění Adamova prvního hříchu, ve ztrátě spravedlnosti, do které byl stvořen, a v porušení jeho přirozenosti. Proto je cele neochotný, neschopný a stal se protikladem všeho, co je duchovně dobré, a nakloněný všemu zlu, a to trvale“ (odpověď na otázku 25).

Proto v Baptistickém filadelfijském vyznání víry z roku 1742 čteme: „Člověk svým pádem do stavu hříchu zcela ztratil veškerou schopnost chtít a usilovat o jakékoliv duchovní dobro související se spasením; proto jako přirozený člověk, který je zcela odvrácený od dobra a mrtvý v hříchu, není schopný se z vlastní síly obrátit nebo se na obrácení připravit“ (Kapitola 9).

Vydává Reformace.cz

Hošťálkova 1C, Praha 6, 169 00

ISSN 2336-8349